

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการทางการศึกษา สมาชิกสภาเทศบาล นักบริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนโรงเรียนดีเด่นสังกัดเทศบาล ภาคกลาง คือ

แบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของเทศบาล 7 เทศบาล และของโรงเรียนดีเด่น สังกัดเทศบาล ภาคกลางจำนวน 10 โรงเรียน

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของโรงเรียนดีเด่น สังกัดเทศบาล ภาคกลาง จำนวน 145 ฉบับ โดยสัมภาษณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการทางการศึกษา จำนวน 17 คน สมาชิกสภาเทศบาลจำนวน 24 คน นักบริหารการศึกษา จำนวน 24 คน ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 20 คน ครูจำนวน 30 คน และนักเรียนจำนวน 30 คน ได้สัมภาษณ์ทั้งหมด 145 คน คิดเป็นร้อยละ 100

แบบบันทึกสังเกตสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเมืองการปกครองในชั้นเรียนจำนวน 20 ฉบับ จากสังเกตการสอนในโรงเรียน 10 โรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของโรงเรียนดีเด่น สังกัดเทศบาล ภาคกลาง ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์เป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของเทศบาล และของโรงเรียนดีเด่น สังกัดเทศบาล ภาคกลาง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นักบริหารการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับ สถานภาพ และด้านนโยบาย การบริหารงานวิชาการ และปัญหา ในตารางที่ 6 - 11

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครู เกี่ยวกับ สถานภาพ และ
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการเรียนการสอนและปัญหา ในตารางที่ 12 - 21

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับ สถานภาพ และ
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในตารางที่ 22 - 29

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการ
สอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในตารางที่ 30-34

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์สมาชิกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกสภาเทศบาล เกี่ยวกับ สถานภาพ และความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนที่
ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในตารางที่ 35 - 36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของเทศบาล และของโรงเรียนดีเด่น สังกัด เทศบาล ภาคกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของเทศบาล และของโรงเรียนดีเด่น สังกัดเทศบาล ภาคกลาง มีดังนี้

จากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของเทศบาล ทั้งหมด 7 เทศบาล คือ

1. เทศบาลเมืองบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาว่า “จะพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการให้การสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และบุคลากรอย่างเพียงพอ” จากนโยบายการศึกษาดังกล่าวมิได้กล่าวถึงประชาธิปไตยแต่อย่างใด แต่เมื่อพิจารณาไปถึงโครงการที่ส่งเสริมด้านวิชาการของเทศบาล จะพบว่ามีโครงการที่ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างเด่นชัด คือ โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน ทางเทศบาลบางมูลนากได้มุ่งเน้นให้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเลือกตั้งสถานักเรียนโดยเลียนแบบสภาเทศบาลกับโรงเรียนในเทศบาลทุกโรงเรียน

2. เทศบาลเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ว่า “จะมุ่งหวังให้นักเรียนมีการศึกษาดี มีคุณภาพชีวิต รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นมีความรับผิดชอบยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม มีความรักชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีส่วนร่วมในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” จะเห็นว่าเทศบาลเมืองนครสวรรค์มีนโยบายที่มุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นมีความรักชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ซึ่งตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านคุณธรรม นโยบายที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ซึ่งตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม นโยบายที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพื่อต้องการฝึกให้นักเรียนใช้ปัญญา ใช้เหตุผลพิจารณาปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคมตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านปัญญาธรรม

3. เทศบาลตำบลโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาว่า “ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาเด็กวัยเรียน มีการปรับปรุงการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น” จากนโยบายการศึกษาดังกล่าวมิได้กล่าวถึงประชาธิปไตยแต่อย่างใด แต่เมื่อพิจารณาไปถึงแผนพัฒนาของเทศบาล จะพบว่า เทศบาลตำบลโคกสำโรงได้เน้นการศึกษาที่ส่งเสริมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไว้อย่างเด่นชัด ในแผนพัฒนาทรัพยากรของมนุษย์ โดยกล่าวไว้ในวัตถุประสงค์ว่า ให้เด็กและเยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งมีแนวทางการส่งเสริมวินัยแก่เด็กนักเรียน นอกจากนี้ยังมีแผนพัฒนาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงของชาติ มีวัตถุประสงค์ว่า เพื่อให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง โดยมีการส่งเสริมให้โรงเรียนในเทศบาลจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

4. เทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาตามคำขวัญว่า “วิชาเด่น เน้นมารยาท ราษฎรเลื่อมใส ทนสมัยทุกด้าน” จากคำขวัญของเทศบาลดังกล่าว มิได้ระบุถึงการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย แต่ระบุไว้ในแนวทางการปฏิบัติ ตามคำขวัญ “ทนสมัยด้านงานวิชาการ” คือ โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยและเลื่อมใสในการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เช่น การจัดให้มีสภานักเรียน หรือชุมชนต่างๆ การจัดป้ายนิเทศ กิจกรรม และบำเพ็ญประโยชน์ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเทศบาลตำบลชะอำมีการเน้นถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน และพบว่าเทศบาลได้จัดโครงการที่ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างเด่นชัด ได้แก่ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการเสียงตามสายของนักเรียน

5. เทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ได้รับบริการการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้นให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้กิจกรรมเป็นไปตามวิถีทางประชาธิปไตย และส่งเสริมการเมืองการปกครองประชาธิปไตย” จะเห็นได้ว่าเทศบาลเมืองเพชรบุรี มีการเน้นถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน อย่างเด่นชัด ได้แก่ โครงการขยายฐานประชาธิปไตยในโรงเรียนโครงการฝึกวินัยในโรงเรียน โครงการเสียงตามสายโครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญ

6. เทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ว่า “เน้นการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา การเสริมสร้างความรู้และทักษะทางวิชาการ ปลุกฝังค่านิยมอุดมการณ์ที่ถูกต้องให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งการสร้างศรัทธาและจิตสำนึกในระบอบประชาธิปไตย” จะเห็นได้ว่า เทศบาลเมืองราชบุรี มีการเน้นถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน โดยการปลุกฝังค่านิยม อุดมการณ์ที่ถูกต้องด้วยการสร้างศรัทธาและจิตสำนึกในระบอบประชาธิปไตย ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน ซึ่งเป็นโครงการที่เน้นให้โรงเรียนเทศบาลจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างเด่นชัด

7. เทศบาลเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาว่า “ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)ส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดกิจกรรม ด้านวัฒนธรรมประเพณีและศาสนา เพื่อปลุกฝังจริยธรรมที่ดี และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยสืบไป” จะเห็นได้ว่า เทศบาลเมืองนครปฐมมิได้มีการระบุถึงการส่งเสริมประชาธิปไตย แต่เน้นถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีและศาสนา เพื่อปลุกฝังจริยธรรมที่ดี และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยนั้น แสดงว่าเทศบาลเมืองนครปฐมมีการเน้นการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนตามวิถีทางประชาธิปไตย ได้แก่ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการฝึกวินัยในโรงเรียน โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญ

สรุปได้ว่า เทศบาลทั้ง 7 แห่ง มีนโยบายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ถึงแม้ว่านโยบายของเทศบาลบางแห่งมิได้มีการระบุถึงคำว่า “ประชาธิปไตย และ วิถีชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย” เทศบาลทั้งหมดเหล่านี้ได้มีโครงการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ได้แก่ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการฝึกวินัยในโรงเรียน โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญ โครงการเสียงตามสาย เป็นต้น

จากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองของโรงเรียน ทั้งหมด 10 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดชัยมงคล) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “พัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างถูกต้อง พัฒนาและปรับปรุงด้านระเบียบวินัยของนักเรียน โดยมุ่งเน้นในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อตนเองและส่วนรวม ส่งเสริมความสามารถนักเรียนตามถนัด การกล้าแสดงออก ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม

ต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชนในวันสำคัญต่างๆ” จะเห็นได้ว่าโรงเรียนวัดชัยมงคลมีนโยบายที่เน้นความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยและการปฏิบัติตนตามวิถีทางประชาธิปไตย เมื่อพิจารณาไปถึงโครงการต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมเมืองการปกครอง ได้แก่ โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการสารวัตรนักเรียน โครงการมงคลลอยลม (การให้นำชวมาอ่านออกเสียงตามสาย) โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ

2. โรงเรียนวัดวรนาถบรรพต ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “จัดการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)ส่งเสริมและพัฒนาด้านวินัย ความประพฤติ สุขลักษณะนิสัยที่ดี ตลอดจนสร้างคุณธรรมให้แก่นักเรียนทุกระดับสนับสนุนให้มีกิจกรรม ตามประเพณี การอนุรักษ์อย่างจริงจัง ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน” จะเห็นได้ว่า การส่งเสริมความมีวินัย ความประพฤติ สุขลักษณะนิสัยที่ดีตลอดจนสร้างคุณธรรม ตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านคุณธรรม ส่วนนโยบายการสนับสนุนให้มีกิจกรรมตามประเพณี การอนุรักษ์อย่างจริงจัง ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม ในการสนับสนุนให้มีกิจกรรมนั้นรวมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองด้วย ได้แก่ การเลือกตั้งสภานักเรียน โครงการสารวัตรนักเรียน โครงการระเบียบวินัยในโรงเรียน เป็นต้น

3. โรงเรียนวัดจอมคีรีนาคพรต ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการศึกษา ว่า “เร่งรัดคุณภาพทางการศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น” จะเห็นได้ว่านโยบายของโรงเรียนวัดจอมคีรีนาคพรตมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ซึ่งตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านคุณธรรม ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ได้แก่ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการสารวัตรนักเรียน โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยในโรงเรียน โครงการจัดปายนิเทศวันสำคัญ เป็นต้น

4. โรงเรียนวัดแก้วจันทราธรรม (เทศบาล 2) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “ส่งเสริมการจัดประสบการณ์ เพื่อให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ส่งเสริมลักษณะนิสัย ความเป็นประชาธิปไตย คุณธรรมและจริยธรรม” จะเห็นได้ว่า มีการเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดพฤติกรรมประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยการจัดประสบการณ์ เพื่อให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข ซึ่งตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านปัญญาธรรม ส่งเสริมลักษณะนิสัย คุณธรรม และจริยธรรม ตรงกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านคุณธรรม ได้แก่ โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการ

ปลูกฝังระเบียบวินัย โครงการแสดงออกถึงความศรัทธาในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นต้น

5. โรงเรียนบ้านชะอำวิทยาคาร (เทศบาล 1) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ทั้งต่อตนเองและสังคม” จะเห็นได้ว่าโรงเรียนบ้านชะอำวิทยาคาร มิได้มีการระบุถึงการส่งเสริมประชาธิปไตย แต่เน้นถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนตามวิถีทางประชาธิปไตย ได้แก่ โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการจัดตั้งชุมนุมนักเรียน โครงการส่งเสริมวินัยและมารยาทในโรงเรียน โครงการส่งเสริมวันสำคัญ และสถาบันพระมหากษัตริย์ โครงการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในโรงเรียน เป็นต้น

6. โรงเรียนบ้านห้วยทรายใต้ (เทศบาล 5) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาว่า “จัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องในทิศทางที่ถูกต้องสอดคล้องกับนโยบายของเทศบาล หลักสูตรการศึกษาของโรงเรียน และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม” จะเห็นได้ว่า โรงเรียนบ้านห้วยทรายใต้มีนโยบายจัดการศึกษาที่เน้นการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ โครงการประชาธิปไตย โครงการสร้างวินัยในโรงเรียน โครงการกิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น

7. โรงเรียนวัดแก่นเหล็ก (เทศบาล 1) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ได้รับบริการการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้นให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้กิจกรรมเป็นไปตามวิถีทางประชาธิปไตย และส่งเสริมการปกครองประชาธิปไตย” ได้แก่ โครงการเสริมสร้างนักเรียนให้มีความรับผิดชอบและการทำงานกลุ่ม (มีการตั้งสภานักเรียน) โครงการหนังสือพิมพ์ชั้นเรียน เป็นต้น

8. โรงเรียนวัดช่องลม (เทศบาล 2) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “มุ่งเน้นดำเนินการจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์นโยบายของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สอดแทรกคุณธรรมอันพึงประสงค์ ให้นักเรียนเกิดคุณสมบัติของสมาชิกที่ดีแก่สังคมปัจจุบันและอนาคต รู้จักการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รู้จักการวิเคราะห์หาเหตุผลในการดำเนินชีวิตอันสมควรแก่วัย” จะเห็นได้ว่า โรงเรียนเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดพฤติกรรมตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย ตามนโยบายของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นโดยจัดกิจกรรม

เน้นการเมืองการปกครอง ได้แก่ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ โครงการส่งเสริมความเป็นระเบียบในการเดินทางโครงการหนังสือพิมพ์ฝาผนัง เป็นต้น

9. โรงเรียนวัดมหาธาตุ (เทศบาล 4) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาว่า “จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาและแผนการศึกษาชาติ สนับสนุนนโยบายของเทศบาล” จะเห็นได้ว่า โรงเรียน วัดมหาธาตุมีนโยบายจัดการศึกษาที่เน้นการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะไม่กล่าวถึงโดยตรง ทั้งนี้ เพราะนโยบายแผนการศึกษาชาติและนโยบายของเทศบาล มีนโยบายที่เน้นการเมืองการปกครองอย่างเด่นชัด และยังการกล่าวไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยได้ถูกต้อง และเข้าใจในวิถีทางประชาธิปไตย โดยจัดกิจกรรมเน้นการเมืองการปกครอง ได้แก่ โครงการฝึกประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการสร้างเสริมวินัยนักเรียน ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย เป็นคนตรงต่อเวลา ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีโดยปฏิบัติตามสภานักเรียนและสารวัตรนักเรียน

10. โรงเรียนวัดสระกระเทียม (เทศบาล 3) ได้มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองว่า “พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรมและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร” จะเห็นได้ว่า โรงเรียนเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดพฤติกรรมตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยจัดกิจกรรมเน้นการเมืองการปกครอง ได้แก่ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ

จากนโยบายการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียนดังกล่าวข้างต้น จะพบได้ว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายของโรงเรียนที่ตอบสนองต่อนโยบายจากสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น และของเทศบาล นำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ดังนั้นเมื่อหน่วยงานเบื้องบนมีนโยบายที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง โรงเรียนเทศบาลดังกล่าว จึงมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองกันอย่างจริงจังโดยการจัดกิจกรรมในรูปโครงการต่างๆ เช่น โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ โครงการเลือกตั้งสภานักเรียน โครงการหนังสือพิมพ์ฝาผนัง โครงการส่งเสริมความเป็นระเบียบในการเดินทาง โครงการส่งเสริมความเป็นระเบียบในการเดินทาง โครงการจัดกิจกรรมสารวัตรนักเรียน โครงการมวงคลลอยลม (การให้หน้าชวมาอ่านออกเสียงตามสาย) เป็นต้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักบริหารการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสถานภาพ นโยบาย การบริหารงานวิชาการ และการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนในตารางที่ 6-11

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์		
1. เพศ		
ชาย	19	43.18
หญิง	25	56.82
อายุ		
31-35 ปี	1	2.27
36-40 ปี	12	27.27
41-45 ปี	11	25.00
46-50 ปี	11	25.00
51 ปีขึ้นไป	9	20.45
2. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	35	79.55
ปริญญาโท	9	20.45
3. สาขาวิชาเอก		
บริหารการศึกษา	11	25.00
สังคมศึกษา	8	18.18
คณิตศาสตร์	4	09.09
ประถมศึกษา	3	06.82

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	3	06.82
ภาษาไทย	3	06.82
ศิลปศึกษา	1	02.27
พลศึกษา	2	04.55
นาฏศิลป์	2	04.55
นิตศการศึกษา	2	04.55
อังกฤษ	1	02.27
วัดผลทางการศึกษา	1	02.27
อุตสาหกรรมศิลป์	1	02.27
บรรณารักษ์	1	02.27
คหกรรม	1	02.27
4. อายุราชการ		
1-5 ปี	17	38.64
6-10 ปี	8	18.18
11-15 ปี	8	18.18
16-20 ปี	9	20.45
21 ปี ขึ้นไป	2	04.55

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
5. ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน		
นักบริหารการศึกษา	7	15.91
ศึกษานิเทศก์	17	38.64
ผู้บริหารโรงเรียน	20	45.45
6. ท่านเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองหรือไม่		
เคย	18	40.91
ไม่เคย	26	59.09

จากตารางที่ 6 แสดงว่านักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสัมภาษณ์ร้อยละ 56.82 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 43.18 เป็นเพศชาย ร้อยละ 27.27 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุดถึงร้อยละ 79.55 อายุราชการอยู่ระหว่าง 1-5 ปี รองลงมา 6-20 ปี นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาวิชาบริหารการศึกษาถึงร้อยละ 25 รองลงมา ร้อยละ 18.18 เป็นสาขาสังคมศึกษา และร้อยละ 59.09 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา
 เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

เนื้อหา	ความรู้ความเข้าใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1. การรู้จักสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และหน้าที่	3.43	0.58	มาก
2. ระบบรัฐสภา	2.84	0.74	มาก
3. การบริหารงานราชการส่วนท้องถิ่นและการ บริหารส่วนท้องถิ่น	3.41	0.58	มาก
4. สถาบันการปกครอง	3.20	0.55	มาก
5. สถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ	3.43	0.54	มาก
6. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองและ เศรษฐกิจ เมื่อ พ.ศ.2475	2.86	0.70	มาก
7. ภัยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย	2.93	0.69	มาก
รวม	3.16	0.67	

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ระดับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการ
 ปกครองจากประเมินตนเองพบว่า นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน มีความรู้ความ
 เข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยรวม พบว่า มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก
 ($\bar{X} = 3.16$) และเมื่อพิจารณาเนื้อหาเป็นรายข้อ จะพบว่า นักบริหารการศึกษาและผู้บริหาร
 โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X} = 2.84$) ในเนื้อหาเรื่อง
 ระบบรัฐสภา

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตาม
ด้านนโยบาย

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
ด้านนโยบาย		
1. ท่านมีจุดประสงค์เฉพาะของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นพิเศษหรือไม่		
1.1 ใช้จุดประสงค์ทั่วไปตามหลักสูตร	9	20.45
1.2 มีจุดประสงค์เฉพาะของโรงเรียน	11	25.00
กรณีที่มีจุดประสงค์เฉพาะของโรงเรียน		
1.2.1 ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	11	25.00
1.2.2 ให้นักเรียนรู้จักติดตามข่าว ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	11	25.00
1.2.3 ให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิ และเคารพสิทธิของผู้อื่น	11	25.00
1.2.4 ให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของผู้นำ และผู้ตามที่ดี	10	22.73
1.2.5 ให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติการทำงานร่วมกับผู้อื่น	10	22.73
1.2.6 ให้นักเรียนมีทักษะประชาธิปไตยสามารถนำไปปฏิบัติทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน	10	22.73
2. การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในโรงเรียน วิธีปฏิบัติคือ		
2.1 การศึกษานโยบายของสำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่นที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง	44	100.00
2.2 การศึกษานโยบายของเทศบาลที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง	36	81.81

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
2.3 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน	37	84.09
2.4 สสำรวจความพร้อมของโรงเรียนและสภาพชุมชน	30	68.18
3. ก่อนเปิดเรียนภาคต้น ท่านมีการประชุมชี้แจงกับคณะครูในโรงเรียนของท่านเกี่ยวกับนโยบายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเมืองการปกครองบ้างหรือไม่		
3.1 ไม่มี	7	15.91
3.2 มี ท่านกำหนดนโยบายไว้อย่างไร		
3.2.1 ให้คณะครูตระหนักถึงคุณค่าและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	29	65.90
3.2.2 ให้คณะครูศึกษาเอกสารและเตรียมแผนการสอนเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึก และเกิดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย	32	72.73
3.2.3 กำหนดให้มีการเน้นเนื้อหาและการปฏิบัติทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร	28	63.64
3.2.4 กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างจริงจัง	27	61.36
3.2.5 จัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	14	31.82

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
4. โรงเรียนของท่านมีการประชุมหารือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การเมืองการปกครองและกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกับโรงเรียนอื่นบ้างหรือไม่		
4.1 ไม่มี	16	36.36
4.2 มีการประชุม กับ		
4.2.1 โรงเรียนภายในกลุ่ม	26	59.09
4.2.2 โรงเรียนในเขตการศึกษาเดียวกัน	9	20.45
4.2.3 โรงเรียนในสังกัดอื่น	6	13.64
5. จากการที่สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น มีนโยบายการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท่านได้วางโครงการเพื่อสนองตอบนโยบายนี้ด้วยหรือไม่		
5.1 ไม่มีการวางโครงการ	10	22.73
5.2 มีการวางโครงการ กรณีที่มีการวางโครงการ ท่านทำอย่างไร		
5.2.1 ส่งครูที่สอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเข้าประชุมเพื่อรับทราบนโยบาย	18	40.90
5.2.2 ส่งครูเข้ารับการอบรมที่ส่วนกลาง	16	36.36
5.2.3 เชิญวิทยากรที่มีความรู้เข้ามาอบรมในโรงเรียน	18	40.90
5.2.4 ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนอย่างจริงจัง	28	63.64
5.2.5 จัดงบประมาณ	3	6.82

จากตารางที่ 8 ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 25.00 มีจุดเฉพาะของโรงเรียน ได้แก่ ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักติดตามข่าว ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง และให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิและเคารพสิทธิของผู้อื่น

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนทุกคนกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในโรงเรียน โดยการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ร้อยละ 81.82 ศึกษาตามนโยบายของเทศบาลที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง และศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 72.73 มีการประชุมชี้แจงกับคณะครูในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ก่อนเปิดเรียนภาคต้น โดยให้คณะครูศึกษาเอกสารและเตรียมแผนการสอนเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกและเกิดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ร้อยละ 59.09 ประชุมหารือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองร่วมกับโรงเรียนอื่น ภายในกลุ่ม

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 63.64 วางโครงการเพื่อตอบสนองนโยบายของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของนักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตาม
ด้านการบริหารงานวิชาการ

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
ด้านการบริหารงานวิชาการ		
1. โรงเรียนกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการปฏิบัติงานการเรียนสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในหลักสูตรไปใช้โดยวิธี		
1.1 ฝ่ายบริหารและครูในโรงเรียนร่วมกันกำหนดนโยบาย	37	84.90
1.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กำหนดนโยบายร่วมกัน	27	61.36
1.3 ผู้ช่วยบริหารฝ่ายวิชาการกำหนดนโยบายเพื่อเสนอผู้ บริหารพิจารณา	13	29.55
1.4 ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดนโยบายเอง	5	11.36
1.5 ครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการ	4	9.09
2. การศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในเรื่องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ของครูในโรงเรียนปฏิบัติอย่างไร		
2.1 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรโดยการเข้ารับการอบรม	31	70.45
2.2 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรด้วยตนเอง	33	75.00
2.3 ได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จากการนิเทศโดย ศึกษานิเทศก์	17	38.63
2.4 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอนเรื่องการเมืองการ ปกครองจากการศึกษาดูงานในโรงเรียนตัวอย่าง	19	43.18
2.5 จากการประชุมกลุ่มวิชาการ	2	4.55

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
3. ท่านเตรียมบุคลากรในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในโรงเรียนอย่างไร		
3.1 จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนการเมืองการปกครอง	22	50.00
3.2 ส่งคณะครูในโรงเรียนไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการสอนเรื่องการเมืองการปกครอง จากแหล่งความรู้ต่างๆ	15	34.09
3.3 จัดให้คณะครูสังเกตการสอนจากครูดีเด่นในโรงเรียนต่างๆ	14	31.82
3.4 เตรียมเอกสาร วารสาร ตำราต่างๆ เกี่ยวกับการสอนเรื่องการเมืองการปกครองไว้ให้ครูศึกษา	34	77.27
3.5 ผู้บริหารนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนการเมืองการปกครองอย่างสม่ำเสมอ	21	47.73
3.6 ผู้บริหารให้คำปรึกษา แนะนำครูโดยใกล้ชิดและสม่ำเสมอ	22	50.00
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในโรงเรียน		
4.1 ไม่ได้แต่งตั้ง	14	31.82
4.2 แต่งตั้ง กรณีที่มีการแต่งตั้ง คือ		
4.2.1 แต่งตั้งตามเกณฑ์ในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง	12	27.27
4.2.1 ผู้บริหารพิจารณาแต่งตั้งจากครูที่สนใจกิจกรรมและตั้งใจสอน	15	34.09
4.2.3 ผู้บริหารและครูในโรงเรียนร่วมกันพิจารณา	25	56.81

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
5. การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริม การเมืองการปกครอง โรงเรียน ใช้งบประมาณจาก		
5.1 เงินงบประมาณ	12	27.27
5.2 เงินนอกงบประมาณ	15	34.09
5.3 ไม่ใช่เงินงบประมาณ	25	56.81
6. ท่านยึดหลักข้อใดในการจัดครูเข้าสอนเกี่ยวกับการเมือง การเมืองการปกครอง		
6.1 จัดโดยคำนึงถึงประสบการณ์ด้านการสอนเรื่องนี้ ของผู้ เข้าสอน	29	65.90
6.2 คำนึงถึงความสามารถและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเข้า สอน	20	45.45
6.3 คำนึงถึงวิชาเอกของผู้ที่เข้าสอน	27	61.36
6.4 จัดตามความสมัครใจ และความสนใจของครู	12	27.27
6.5 จัดตามลักษณะนิสัยของครู	5	11.36
6.6 จัดโดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	7	15.90
6.7 จัดให้ครูตามนักเรียนไปสอนในชั้นต่อไปเพียงบางส่วน	4	09.09
7. โรงเรียนของท่านอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูสอนเรื่องการ การเมืองการปกครองในหลักสูตร ให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยวิธีใด		
7.1 จัดให้มีวัสดุครุภัณฑ์ เครื่องมือต่าง ๆ อย่างครบถ้วน	15	34.09
7.2 จัดให้มีสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความ ต้องการ	27	61.36
7.3 จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอน และการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	18	40.90

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
7.4 จัดให้มีเอกสาร วัสดุหลักสูตร คือ		
7.4.1 คู่มือการใช้หลักสูตร	31	70.45
7.4.2 คู่มือครู	32	72.72
7.4.3 หนังสือแบบเรียน	34	77.27
7.4.4 เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้	29	65.90
7.4.5 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	38	86.36
7.4.6 หนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียน	36	81.82
7.4.7 หนังสือประกอบการค้นคว้าสำหรับครู	34	77.27
7.4.8 แผนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	21	47.73
7.4.9 เอกสารและวารสารเกี่ยวกับการเมือง เช่น หนังสือพิมพ์	5	11.36
8. โรงเรียนของท่านช่วยให้ครูเข้าใจและนำเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองในหลักสูตรไปใช้ได้่าง ถูกต้อง ด้วยวิธีใด		
8.1 โรงเรียนจัดทำกำหนดการสอน	23	52.27
8.2 โรงเรียนจัดทำแผนการสอน	25	56.82
8.3 โรงเรียนจัดประชุมปฏิบัติการ	16	36.36
8.4 โรงเรียนจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงการสอนเรื่องการเมืองการปกครองตามหลักสูตร	25	56.82
8.5 โรงเรียนส่งครูเข้าอบรมตามที่หน่วยงานอื่นจัด	22	50.00
8.6 ให้ครูศึกษาเอกสารหลักสูตรด้วยตนเอง	25	56.82
8.7 ให้ครูฝึกปฏิบัติในโรงเรียน	17	38.64

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
9. โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การเมืองการปกครอง ในหลักสูตรของครูหรือไม่		
9.1 ไม่มี	11	25.00
9.2 มี กรณีที่มีการประเมิน ท่านประเมินด้วยอย่างไร		
9.2.1 พิจารณาผลประเมินการอบรมครู	9	20.45
9.2.2 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่สอดคล้องกับ จุดหมายของหลักสูตร	24	54.55
9.2.3 สังเกตการใช้สื่อการสอนของครู	17	38.64
9.2.4 สังเกตวิธีการวัดผล ประเมินผลตามจุดประสงค์ ของครู	23	52.27
9.2.5 ดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามหลักสูตรของนักเรียน	21	47.73
9.2.6 สังเกตการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู	18	40.91
9.2.7 ใช้แบบประเมินเป็นครั้งคราว	8	18.18
9.2.8 สังเกตการเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน	24	54.55
10. โรงเรียนของท่านปรับปรุงการสอนเรื่องการเมืองการ ปกครอง ในหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ลักษณะใด		
10.1 ปรับปรุงแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	27	61.36

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
10.2 ปรับปรุงจากหนังสือประกอบการค้นคว้า	12	27.27
10.3 จัดประสบการณ์วิชาชีพโดยสอดแทรกเรื่องการเมืองการปกครอง	12	27.27
10.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับเมืองการปกครองตามสภาพท้องถิ่น	40	90.90
11. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการเมืองการปกครอง จากชุมชน ลักษณะใด		
11.1 การใช้แหล่งทรัพยากรชุมชน	24	54.55
11.2 การสนับสนุน ด้านการเงิน และ แรงงาน	10	22.72
11.3 การเป็นวิทยากรให้แก่ โรงเรียน	14	31.82
11.4 การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	35	79.55
11.5 เป็นคณะกรรมการทางการศึกษาของโรงเรียน	31	70.45
12. การเป็นแหล่งวิทยากรที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในชุมชนที่โรงเรียนปฏิบัติ ได้แก่		
12.1 เป็นแหล่งศึกษาดูงาน	21	47.73
12.2 จัดทำเอกสารบริการ	17	38.64
12.3 เป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเมืองการปกครอง	12	27.27
12.4 จัดอบรม ประชุมสัมมนาเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา	13	29.55
12.6 ใ้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง	28	63.64
12.7 มีการรณรงค์ส่งเสริมให้ชุมชนในท้องถิ่นไปใช้สิทธิและหน้าที่ทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย	34	77.27

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
13. โรงเรียนของท่านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองสู่ชุมชนอย่างไร		
13.1 จัดทำเอกสารเผยแพร่	25	56.82
13.2 ทำวีดิทัศน์ สไลด์ เผยแพร่	3	6.82
13.3 ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในหมู่บ้าน	10	22.72
13.4 ประชาสัมพันธ์ผ่านนักเรียนไปยังผู้ปกครอง	40	90.90
13.5 ประชุมครู ผู้ปกครอง กรรมการศึกษา	29	65.90

จากตารางที่ 9 นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนตอบสัมภาษณ์ด้านการบริหารงานวิชาการว่า ร้อยละ 84.90 กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการปฏิบัติงานการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ฝ่ายบริหาร และครูในโรงเรียนร่วมกันกำหนดนโยบาย

การศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของครูในโรงเรียน ร้อยละ 75.00 ปฏิบัติโดยให้ครูศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ 70.45 ปฏิบัติโดยให้ครูในโรงเรียนเข้ารับการอบรม

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 77.27 เตรียมบุคลากรในการดำเนินการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง โดยการเตรียมเอกสาร วารสาร ตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องการเมืองการปกครองไว้ให้ครูศึกษา รองลงมา ร้อยละ 50.00 มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนการเมือง และผู้บริหารให้คำแนะนำครูอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 56.81 แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเมืองการปกครอง โดยผู้บริหารและครูร่วมกันพิจารณา

การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ร้อยละ 56.81 ของโรงเรียนจัดกิจกรรมโดยไม่ใช้เงินงบประมาณ

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 65.90 จัดครูเข้าสอน การเมืองการปกครองค่านึงถึงประสบการณ์ด้านการสอน รองลงมาร้อยละ 61.36 เป็นวิชาเอก ของครูผู้เข้าสอน

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 86.36 อำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนการเมืองการปกครองโดยจัดเอกสาร วัสดุหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) หนังสืออ่านประกอบ หนังสือแบบเรียน หนังสือสำหรับการค้นคว้า คู่มือครู คู่มือการใช้หลักสูตร เป็นต้น

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 56.82 ช่วยครูให้เข้าใจและนำ เนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองในหลักสูตรไปใช้ได้อย่างถูกต้องโดยจัดประชุมครูเพื่อชี้แจง การสอนเรื่องการเมืองการปกครองและจัดทำแผนการสอน ให้ครูศึกษาเอกสารหลักสูตรด้วย ตนเอง

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 54.55 มีการประเมิน ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองในหลักสูตรของครู ด้วยการสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนและ พฤติกรรมการสอนของครูที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 90.90 จัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองตามสภาพท้องถิ่น รองลงมาร้อยละ 61.36 ปรับปรุงแผน การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์เรื่องการเมืองการปกครองให้เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่น

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ตอบว่าโรงเรียนได้รับการสนับสนุนการ ดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการเมืองการปกครองจากชุมชน ส่วนใหญ่การสนับสนุนร้อยละ 79.55 เป็นการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน รองลงมาร้อยละ 70.45 เป็น คณะกรรมการทางการศึกษาของโรงเรียน

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ตอบว่า การเป็นแหล่งวิทยาการที่ส่งเสริม การเมืองการปกครองที่โรงเรียนปฏิบัติ ได้แก่ มีการรณรงค์ส่งเสริมให้ชุมชนในท้องถิ่นไปใช้สิทธิ และหน้าที่ทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยถึงร้อยละ 77.27 รองลงมาร้อยละ 63.64 คือ ให้อุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 90.90 ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองสู่ชุมชนโดยผ่านนักเรียนไปยังผู้ปกครองรองลงมาร้อยละ 65.90 เป็นการประชุมครู ผู้ปกครอง กรรมการศึกษา ส่วนการประชาสัมพันธ์โดยใช้วีดิทัศน์ สไลด์ น้อยมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตาม
ด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
ด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน		
1. โรงเรียนของท่านเตรียมการดำเนินงานด้านการเตรียมการสอนโดยวิธีใดบ้าง		
1.1 ประชุมชี้แจงปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการสอนของครูและหาแนวทางแก้ไข	27	61.36
1.2 จัดทำแผนการสอนย่อยเกี่ยวกับการเมืองการปกครองสำหรับครูในโรงเรียน ใช้เตรียมการสอนก่อนเปิดภาคเรียน	17	38.64
1.3 จัดเตรียมวัสดุหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองให้ครูใช้ศึกษาก่อนเปิดภาคเรียนเช่น หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง2533) คู่มือครู เป็นต้น	34	77.27
1.4 ร่วมมือกันพิจารณาคัดเลือกหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบของนักเรียน	34	77.27
2. ท่านจัดงบประมาณส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองไว้หรือไม่		
2.1 ไม่ได้จัดไว้	12	27.27
2.2 จัดงบประมาณไว้ให้ ในด้าน		
2.2.1 การเตรียมการสอน	12	27.27
2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	19	43.18
2.2.3 การผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน	26	59.09
2.2.4 การจัดบรรยากาศนอกและในห้องเรียน	11	25.00
2.2.5 การวัดผลและประเมินผล	20	45.45
2.2.6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	24	54.55

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
3. ท่านให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเลือกใช้เทคนิคการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของครู อย่างไร		
3.1 จัดหาหนังสือ เอกสาร วารสารทางวิชาการ บริการแก่ครู	40	90.90
3.2 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการจัดกิจกรรมและวิธีสอนเรื่องการเมืองการปกครองให้กับครู	20	45.45
3.3 นำผลการวิจัยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองมาเผยแพร่	10	22.73
3.4 จัดครูผู้สอนไปสังเกตการสอนในโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่ดี	20	45.45
3.5 จัดประกวดครูผู้สอนด้านการเมืองการปกครองดีเด่นภายในกลุ่มโรงเรียน	5	11.36
3.6 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการเมืองการปกครองและวิธีสอนซึ่งกันและกัน	25	56.82
4. ท่านให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ทั้งบรรยากาศและสภาพแวดล้อมด้านวิชาการเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง อย่างไรบ้าง		
4.1 จัดห้องพิเศษสำหรับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเมืองการปกครองโดยเฉพาะ	24	54.55
4.2 จัดหาเอกสาร วารสาร หรือบทความต่าง ๆ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองเพื่อสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	33	75.00
4.3 จัดหาอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอกับความต้องการของครู	26	59.09
4.4 ให้คำแนะนำเรื่องการจัดสื่อการสอนในชั้นเรียนแก่ครู	24	54.55

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
5. ท่านให้การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสื่อและการใช้สื่อ การเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง อย่างไรบ้าง		
5.1 จัดหาวัสดุสำหรับให้ครูผลิตสื่อขึ้นใช้เอง	34	77.27
5.2 จัดหาวารสาร เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิตและการ ใช้สื่อให้ครูไว้ศึกษา	32	72.73
5.3 จัดให้มีศูนย์สื่อประจำโรงเรียน	22	50.00
5.4 จัดหาสื่อหรือทุนในการผลิตสื่อโดยการขอความร่วมมือ จากชุมชนและหน่วยงานอื่น	13	29.55
5.5 จัดให้มีการแลกเปลี่ยน ยืม สื่อการสอนระหว่างครูใน โรงเรียนเดียวกัน	18	40.90
5.6 จัดให้มีการแลกเปลี่ยน ยืมสื่อการสอนระหว่างครูใน กลุ่มเทศบาล	9	20.45
6. ท่านให้การส่งเสริมและสนับสนุนการประเมินผลการเรียน การสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของโรงเรียน อย่างไรบ้าง		
6.1 ให้คำแนะนำแก่ครูในเรื่องเกี่ยวกับการประเมินผลการ สอนการเมืองการปกครอง	12	27.27
6.2 จัดทำแบบฟอร์มแผนภูมิความก้าวหน้าเกี่ยวกับการเรียน การสอนการเมืองการปกครองของนักเรียนไว้ให้ครู	30	68.18

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
7. ท่านให้การส่งเสริมและสนับสนุน ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไรบ้าง		
7.1 ให้คำแนะนำเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเมืองการปกครองแก่ครู	34	77.27
7.2 จัดหนังสือ วารสารการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเมืองการปกครองไว้ให้ครูศึกษา	29	65.90
7.3 จัดให้ครูไปทัศนศึกษาในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเมืองการปกครองดีเด่นสังกัดอื่น	17	38.64
8. โรงเรียนของท่านร่วมกับชุมชนในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
8.1 เชิญวิทยากรในชุมชนมาให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	17	38.64
8.2 ให้ความร่วมมือกับชุมชนในการสนับสนุนการเมืองการปกครองในท้องถิ่น เช่น ทรัพยากรการเลือกตั้ง เป็นต้น	43	97.73
8.3 จัดให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการของโรงเรียน เช่น จัดเป็นหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น	32	72.73
8.4 จัดให้มีกิจกรรมการเมืองการปกครองร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ	14	31.82
8.5 ใช้แหล่งชุมชนในการจัดกิจกรรมการเมืองการปกครองนอกสถานที่	9	20.45

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
9. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ ของสภาผู้ แทนราษฎรที่ดีในทางการเมืองอย่างไร		
9.1 จัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ	39	88.64
9.2 ให้ศึกษาจากกรณีตัวอย่างของนักการเมือง ผู้นำของ ท้องถิ่นหมู่บ้าน ฯลฯ	26	59.09
9.3 ให้ศึกษาเปรียบเทียบกับผู้นำของต่างประเทศ	7	15.91
9.4 ให้ศึกษาจากเอกสารที่โรงเรียนจัดมาให้	17	38.64
10. โรงเรียนของท่านส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเมืองการ ครองสู่ชุมชน ในลักษณะใด		
10.1 กิจกรรมพัฒนาชุมชน	31	70.45
10.2 กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ	32	72.73
10.3 กิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน	18	40.91
10.4 กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	24	54.55
10.5 กิจกรรมให้ความรู้เรื่องการเมืองการปกครอง	17	38.64
10.6 เชิญบุคคลในชุมชนมาเป็นวิทยากรในโรงเรียน	21	47.73
10.7 เชิญบุคคลในชุมชนร่วมเป็นกรรมการฝ่ายต่างๆใน โรงเรียน	26	59.09
10.8 รมรงค์ ส่งเสริมให้บุคลากรในชุมชนไปใช้สิทธิและ หน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย	35	79.55

จากตารางที่ 10 นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 77.27 เตรียมการดำเนินงานด้านการเตรียมการสอนโดยจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรที่เกี่ยวกับการเมืองให้ครูใช้ศึกษาก่อนเปิดภาคเรียน เช่นหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2533) คู่มือหลักสูตร เป็นต้น และร่วมมือกันพิจารณาคัดเลือกหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบของนักเรียน

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 59.09 จัดงบประมาณส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองไว้ในด้านการผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน รองลงมาร้อยละ 54.55 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 90.90 ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเลือกใช้เทคนิคการสอนด้วยการจัดหนังสือเอกสาร วารสารทางวิชาการบริการแก่ครู

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 75.00 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ทั้งบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางวิชาการเกี่ยวกับการเมืองการปกครองด้วยการจัดหาเอกสาร วารสาร หรือบทความต่าง ๆ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองเพื่อสร้างบรรยากาศทางวิชาการ

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 77.27 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง โดยการจัดหาวัสดุสำหรับให้ครูผลิตสื่อขึ้นใช้เอง

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 68.18 ส่งเสริมและสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง โดยจัดทำแบบฟอร์มแผนภูมิความก้าวหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนการเมืองการปกครองไว้ให้ครู

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 77.27 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง โดยให้คำแนะนำเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองแก่ครู

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 97.73 ร่วมกับชุมชนในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยให้ความร่วมมือกับชุมชนในการสนับสนุนการเมืองการปกครองในท้องถิ่น เช่น รมรณรงค์การเลือกตั้ง รองลงมาร้อยละ 72.73 จัดให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการของโรงเรียน เช่น จัดเป็นหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 88.64 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีในทางการเมือง จัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองบทบาทสมมติ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 79.55 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางการเมืองสู่ชุมชน ในลักษณะการรณรงค์ส่งเสริมให้บุคลากรในชุมชนไปใช้สิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของนักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตาม
ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอน		
1. การกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการปฏิบัติการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในหลักสูตร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร		
1.1 ขาดข้อมูลพื้นฐานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง	16	36.36
1.2 ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน	20	45.45
1.3 ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม	14	31.82
1.4 ขาดเอกสารในการศึกษาปฏิบัติงาน	16	36.36
1.5 ขาดการสำรวจความพร้อมของโรงเรียนและสภาพชุมชน	11	25.00
2. การดำเนินงานบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการนำเนื้อหาสาระในหลักสูตรไปใช้ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร		
2.1 ขาดงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง	11	25.00
2.2 ขาดบุคลากรรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง	13	29.55
2.3 ขาดเอกสาร ประกอบการค้นคว้าสำหรับครู และนักเรียน	20	45.55
2.4 ขาดความร่วมมือจากชุมชน	-	-
2.5 ขาดการนิเทศติดตามผล	21	47.73
2.6 การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง	13	29.55

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
3. โรงเรียนของท่านมีปัญหาการเตรียมการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
3.1 ครูผู้สอนไม่ศึกษาหลักสูตรก่อนสอน	9	20.45
3.2 ครูไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนการเมืองการปกครอง	8	18.18
3.3 ครูผู้สอนมีงานรับผิดชอบมากทำให้สอนได้ไม่เต็มที่	18	40.90
3.4 ครูผู้สอนไม่เข้าใจจุดประสงค์และเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	18	40.90
3.5 ครูขาดเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการศึกษาค้นคว้า	17	38.64
3.6 โรงเรียนมีวัสดุหลักสูตรไม่เพียงพอ	13	29.55
3.7 โรงเรียนขาดการติดตามผลการเตรียมการสอนเช่น ไม่ตรวจบันทึกการสอน ไม่ได้รับการนิเทศ เป็นต้น	6	13.64
3.8 ครูผู้สอนให้ความสนใจการเมืองในระดับต่ำ	3	6.82
4. โรงเรียนของท่านพบอุปสรรคด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างไร		
4.1 ครูสอนไม่ครบเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด	7	15.90
4.2 ครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนให้เป็นแบบประชาธิปไตยตามที่หลักสูตรกำหนด	16	36.36
4.3 ครูขาดความรู้และทักษะ วิธีสอนประเภทต่าง ๆ ที่ใช้สอนเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	21	47.73
4.4 ครูขาดเทคนิคการเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียน	16	36.36

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
4.5 ขาดการนำแหล่งวิทยากรในชุมชนมาใช้ในการสอน การเมืองการปกครอง	11	25.00
4.6 ครูที่สอนกลุ่มวิชาเดียวกันไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการสอนร่วมกัน	10	22.73
5. โรงเรียนของท่านพบอุปสรรคและปัญหาด้านการใช้สื่อการ สอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
5.1 สื่อการสอนไม่เพียงพอ	12	27.27
5.2 ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อ	12	27.27
5.3 ขาดสื่อที่ใช้สอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยตรง เช่นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร	6	13.64
5.4 ครูขาดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหา	14	31.82
5.5 ครูมีภาระในการสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาผลิตสื่อ	15	34.09
5.6 ครูไม่มีการนำวัสดุท้องถิ่นมาจัดทำสื่อ	4	9.09
5.7 ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อ	7	15.90
5.8 ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้สำหรับบริการให้คำปรึกษาแก่ ครูด้านสื่อ	13	29.55
5.9 ไม่มีระบบยืม-ส่งสื่อ ทำให้ไม่สะดวกต่อการใช้	4	9.09
5.10 ขาดการติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อ	10	22.73
5.11 ครูไม่ค่อยนำสื่อการสอนไปใช้	1	2.27

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
6. โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคการจัดบรรยากาศ ในชั้นเรียนอย่างไร		
6.1 ขาดทักษะในการจัด ตกแต่งห้องเรียน	11	25.00
6.2 ไม่มีเวลาในการจัด ตกแต่งห้องเรียน	11	25.00
6.3 ขาดงบประมาณในการจัดห้องเรียน	13	29.55
7. โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคการวัดผลและ ประเมินผลเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
7.1 ครูขาดทักษะการสร้างข้อสอบเรื่องการเมืองการ ปกครอง	12	27.27
7.2 ครูขาดทักษะการสร้างข้อสอบเรื่องการเมืองการปก ครองให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์	16	36.36
7.3 โรงเรียนไม่มีเอกสารการประเมินผลเรื่องการเมืองการ ปกครองโดยเฉพาะ	18	40.90
8. โรงเรียนของท่านพบปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลัก สูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
8.1 ขาดความร่วมมือจากชุมชน	2	04.55
8.2 ขาดความร่วมมือจากครูผู้สอน	2	04.55
8.3 ครูผู้สอนขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การเมืองการปกครอง	17	38.64
8.4 ขาดงบประมาณ	12	27.27
8.5 ขาดการวางแผนดำเนินการ	14	38.64

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 44	ร้อยละ
8.6 โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่องอื่นมากเกินไป ทำให้ไม่ได้จัดกิจกรรมในเรื่องนี้	18	40.90
8.7 ขาดการติดตามผลและประเมินผล	7	15.90
8.8 ขาดความสนใจจากนักเรียน	3	06.82
8.9 ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง	8	18.18

จากตารางที่ 11 แสดงว่านักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 45.45 โรงเรียนพบปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการปฏิบัติการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในหลักสูตร คือ ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนรองลงมาร้อยละ 36.36 คือปัญหาขาดข้อมูลพื้นฐานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง และ ขาดเอกสารในการศึกษาปฏิบัติงาน

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 47.73 พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานบริหารวิชาการที่เกี่ยวกับการนำเนื้อหาสาระเรื่องการเมืองการปกครองในหลักสูตรไปใช้ คือ ขาดการนิเทศติดตามผล รองลงมาร้อยละ 45.55 คือปัญหาขาดเอกสารประกอบการค้นคว้าสำหรับครูและนักเรียน

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 40.00 พบปัญหาและอุปสรรคการเตรียมการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ครูผู้สอนมีงานรับผิดชอบมาก และครูผู้สอนไม่เข้าใจจุดประสงค์และเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาร้อยละ 38.64 คือปัญหาครูขาดเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการค้นคว้า

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 47.73 พบปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ครูขาดทักษะและวิธีสอนประเภทต่าง ๆ ที่ใช้สอนเรื่องการเมืองการปกครองรองลงมาร้อยละ 36.36 คือปัญหาครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนให้เป็นแบบประชาธิปไตยตามที่หลักสูตรกำหนด และปัญหาครูขาดเทคนิคการเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียน

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 34.09 พบปัญหาและอุปสรรคด้านการใช้สื่อการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ครูมีภาระในการสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ รองลงมาร้อยละ 31.82 คือปัญหาครูขาดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหา

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 29.55 พบปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ขาดงบประมาณในการจัดห้องเรียน

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 40.90 พบปัญหาและอุปสรรคด้านการวัดผลประเมินผล คือ โรงเรียนไม่มีเอกสารการประเมินเรื่องการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะ รองลงมาร้อยละ 36.36 คือ ปัญหาครูขาดทักษะการสร้างข้อสอบเรื่องการเมืองการปกครองให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์

นักบริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 40.90 พบปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการเมือง คือ โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่องอื่นมากเกินไป ทำให้ไม่ได้เน้นกิจกรรมในเรื่องนี้ รองลงมาร้อยละ 38.64 คือปัญหาครูผู้สอนขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเมืองการปกครอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับ สถานภาพ การจัดการเรียน การสอน และการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน ในตารางที่ 12-21

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์		ความถี่ N = 30	ร้อยละ
1. เพศ			
	หญิง	18	60.00
	ชาย	12	40.00
อายุ			
	26--30 ปี	2	06.67
	31-35 ปี	5	16.67
	36-40 ปี	12	40.00
	41-45 ปี	9	30.00
	46 ปีขึ้นไป	2	06.67
2. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	03.33
	ปริญญาตรี	28	93.33
	ปริญญาโท	1	03.33
3. สาขาวิชา			
	สังคมศึกษา	12	40.00
	วิทยาศาสตร์	5	16.67
	ประถมศึกษา	4	13.33
	ศิลปศึกษา	3	10.00
	อังกฤษ	1	03.33
	บรรณารักษ์	1	03.33

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
6. งานที่นอกเหนือการสอน		
6.1 ครูบรรณารักษ์	2	06.67
6.2 เจ้าหน้าที่การเงิน	1	03.33
6.3 ครูฝ่ายวิชาการของร.ร.	15	50.00
6.4 เจ้าหน้าที่สหกรณ์	1	03.33
6.5 เจ้าหน้าที่พัสดุ	2	06.67
6.6 ครูฝ่ายกิจการนักเรียน	4	13.33
6.7 เจ้าหน้าที่สหกรณ์	1	03.33
6.8 ครูฝ่ายการปกครอง	1	03.33
6.9 ครูฝ่ายแนะแนว	2	06.67
6.10 ครูฝ่ายดุริยางค์	1	03.33
7. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองหรือ		
7.1 เคย	8	26.67
7.2 ไม่เคย	22	73.33

จากตารางที่ 12 แสดงว่าครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 60 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 40 เป็นเพศชาย ร้อยละ 40.00 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ร้อยละ 93.33 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 40 มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 46.67 เป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ร้อยละ 43.33 มีประสบการณ์ในการสอนหรือรับผิดชอบ เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง 1-5 ปี ร้อยละ 50 มีงานที่นอกเหนือการสอนเป็นครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียน และร้อยละ 73.33 ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูผู้สอน

เนื้อหา	ความรู้ความเข้าใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. การรู้จักสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และหน้าที่	3.03	0.66	มาก
2. ระบบรัฐสภา	2.53	0.68	มาก
3. การบริหารงานราชการส่วนท้องถิ่นและการบริหารส่วนท้องถิ่น	2.86	0.63	มาก
4. สถาบันการปกครอง	2.80	0.61	มาก
5. สถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ	2.80	0.66	มาก
6. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ เมื่อ พ.ศ.2475	2.75	0.65	มาก
7. ภัยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย	2.73	0.64	มาก
รวม	2.78	0.65	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ระดับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง พบว่า ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยรวมพบว่า มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก ($\bar{X} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาเนื้อหาเป็นรายข้อ จะพบว่าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X} = 2.53$) ในเนื้อหาเรื่องระบบรัฐสภา

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของครูเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริม
การเมืองการปกครองจำแนกตามด้านการเตรียมการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
1. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำหรือจัดหาเอกสารการเตรียม การสอนต่อไปนี้อะไรบ้าง		
1.1 กำหนดการสอน	29	96.66
1.2. ตารางสอนรวม	30	100.00
1.3 ครูร่วมกันทำตารางสอน	26	86.67
1.4 การทำแผนการสอนย่อย	24	80.00
1.5 การทำบันทึกการสอน	29	96.67
1.6 การตรวจสอบและนิเทศการทำการสอน	27	90.00
2. โรงเรียนของท่านได้เอกสารประกอบการสอนมาโดยวิธีใด		
2.1 เทศบาลจัดหาให้	21	70.00
2.2 คณะครูร่วมกันจัดทำ	15	50.00
2.3 ครูจัดทำขึ้นเองโดยศึกษาเนื้อหาจากคู่มือครู	16	53.33
2.4 ใช้งบประมาณของโรงเรียนที่จัดสรรไว้โดยเฉพาะ	10	03.33
2.5 ครูจัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเพิ่มเติม จากบทเรียน โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสืออื่นๆ	17	56.67

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3. ท่านเตรียมตัวสำหรับการสอนเรื่องการเมืองการปกครองอย่างไร		
3.1 ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	27	90.00
3.2 ศึกษาจากเอกสารที่ทางโรงเรียนจัดเตรียมไว้ให้	22	73.33
3.3 ขอคำปรึกษาและการแนะนำจากศึกษานิเทศก์	4	13.33
3.4 เตรียมชี้แจงจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง	9	30.00
3.5 ศึกษาพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมตามความเหมาะสมกับเนื้อหา	14	46.67
3.6 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย	19	63.33
3.7 เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	24	80.00
3.8 เตรียมเครื่องมือวัดผลและประเมินผล	17	56.67

จากตารางที่ 14 ครูผู้สอนทุกคน มีการจัดทำหรือจัดหาเอกสารการเตรียมการสอน โดยจัดทำตารางสอนรวม รองลงมาร้อยละ 96.66 มีการเตรียมกำหนดการสอนการทำบันทึกการสอน ร้อยละ 70.00 ได้เอกสารประกอบการสอนจากเทศบาล รองลงมาร้อยละ 56.67 ได้เอกสารประกอบการสอนจากการจัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเพิ่มเติมจากบทเรียน โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสืออื่นๆ ร้อยละ 90.00 เตรียมตัวสำหรับการสอนเรื่องการเมืองการปกครองด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รองลงมาร้อยละ 80.00 เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของครูเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริม
การเมืองการปกครอง จำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
1. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
1.1 ใช้กิจกรรมตามคู่มือครู	25	83.33
1.2 จัดตามคำแนะนำของผู้บริหาร	6	20.00
1.3 จัดตามคำแนะนำของศึกษานิเทศก์	6	20.00
1.4 ครูคิดกิจกรรมขึ้นใหม่	1	03.33
1.5 เป็นกิจกรรมผสมผสานระหว่างที่ครูคิดขึ้นเองและตามคู่มือครู	9	30.00
1.6 จัดกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนครูในระดับชั้นเดียวกันหรือกลุ่มประสบการณ์เดียวกัน	10	33.33
2. ท่านใช้เทคนิคและวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองด้วยวิธีใดบ้าง		
2.1 การบรรยาย	22	73.33
2.2 การอภิปราย	18	60.00
2.3 การสาธิต	7	23.33
2.4 การฝึกปฏิบัติ	10	33.33
2.5 กรณีตัวอย่าง	14	46.67
2.6 การใช้ชุดการสอน	-	-
2.7 การใช้เกม และเพลง	4	13.33
2.8 การแสดงบทบาทสมมติ	14	46.67
2.9 การสอนข่าวและเหตุการณ์	23	76.67
2.10 การสอนโดยกระบวนการกลุ่ม	15	50.00
2.11 การสอนแบบศูนย์การเรียน	-	-

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3. ในการสอนข่าวและ เหตุการณ์ทางการเมือง ท่านมีการพิจารณาเลือกข่าวและเหตุการณ์นั้นมา สอนหรือไม่		
3.1 ไม่มีการเลือก	-	-
3.2 มีการเลือก โดย.		
3.2.1 เลือกทุกข่าวที่จะนำมาได้	3	10.00
3.2.2 ให้นักเรียนเลือกเอง	11	36.67
3.2.3 เลือกข่าวที่กำลังเป็นที่สนใจ	23	76.67
3.2.4 เลือกตามความเหมาะสมกับวัย เนื้อหาของหลักสูตร	23	76.67
4. ประเภทของข่าวและเหตุการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนนำมาเสนอในห้องเรียน ได้แก่		
4.1 ข่าวการเมือง	28	93.33
4.2 ข่าวการศึกษา	26	86.67
4.3 ข่าวสภาพตำบล	4	13.33
4.4 ข่าวเกษตรกรรม	15	50.00
4.5 ข่าวบันเทิง	6	20.00
4.6 ข่าวอาชญากรรม	11	36.67
4.7 ข่าวธุรกิจ	2	06.67
4.8 ข่าวสังคม	13	43.33
4.9 ข่าวกีฬา	23	76.67
4.10 ข่าวในพระราชสำนัก	5	16.67
4.11 ข่าวต่างประเทศ	2	06.67

จากตารางที่ 15 ครูผู้สอนร้อยละ 83.33 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู ร้อยละ 76.67 ใช้เทคนิคและวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองด้วยการสอนข่าวและเหตุการณ์ วิธีการบรรยาย การอภิปรายเป็นส่วนใหญ่ ในการสอนข่าวเหตุการณ์ทางการเมืองร้อยละ 76.67 จะเลือกข่าวที่กำลังเป็นที่สนใจเหมาะสมกับวัยและเนื้อหาของหลักสูตร ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.33 กำหนดข่าวและเหตุการณ์ให้นักเรียนนำมาเสนอในห้องเรียนเป็นข่าวการเมือง รองลงมาร้อยละ 86.67 เป็นข่าวการศึกษา

คุรุวิทยาลัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน		
1. โรงเรียนของท่านจัดให้มีสิ่งใดบ้างเพื่อส่งเสริมให้มีบรรยากาศในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
1.1 มุมหนังสือ / มุมสบาย	17	58.42
1.2 จัดโต๊ะเรียนตามกิจกรรมที่จัด	11	37.93
1.3 ป้ายนิเทศเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ	29	96.67
1.4 ป้ายสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	8	27.39
1.5 เปิดเทปเพลงปลุกใจ	1	03.33
2. ท่านสร้างบรรยากาศในการเรียนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในลักษณะใด		
2.1 ให้นักเรียนปฏิบัติและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	26	86.67
2.2 การตั้งคำถาม ให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล	22	73.33
2.3 การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	26	86.67
2.4 การอภิปรายร่วมกันระหว่างนักเรียนกับครู	24	80.00
2.5 ปฏิบัติตามคำสั่งของครูเพียงอย่าง	1	03.33
2.6 ใช้สถานการณ์จำลองที่สอดคล้องกับการเมืองการปกครอง	11	33.33

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3. ในการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแต่ละครั้ง ท่านปฏิบัติอย่างไร		
3.1 บรรยายเป็นส่วนใหญ่	4	13.33
3.2 ให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหาเมื่อครูพูดจบ	24	80.00
3.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนวิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็น	18	60.00
3.4 ให้นักเรียนมีการปรึกษาร่วมกันและซักถามปัญหาที่สงสัย	17	56.67
3.5 ฝึกให้นักเรียนรับฟัง ความคิดของผู้อื่น และรู้จักแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	20	66.67
4. โรงเรียนของท่านจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย อย่างไร		
4.1 คณะครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทำกิจกรรมต่างๆในรูปของคณะกรรมการโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	26	86.67
4.2 ส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนรู้จักเคารพซึ่งกันและกัน	20	66.67
4.3 ส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนยอมรับกฎเกณฑ์ระเบียบหรือเงื่อนไขของกลุ่มหรือเสียงส่วนใหญ่	28	93.33

จากตารางที่ 16 ครูผู้สอนทุกคนจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้มีบรรยากาศในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองรองลงมาร้อยละ 58.42 จัดมุมหนังสือ/ มุมสบาย

ครูผู้สอนร้อยละ 86.67 สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยให้นักเรียนปฏิบัติและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น รองลงมาร้อยละ 80.00 มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน

ครูผู้สอนร้อยละ 80.00 ในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแต่ละ
ครั้งครูจะให้นักเรียนซักถามปัญหาเมื่อครูพูดจบ รองลงมาร้อยละ 66.67 ฝึกให้นักเรียนรับฟัง
ความคิดของผู้อื่นและรู้จักการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

ครูผู้สอนร้อยละ 93.33 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยโดยส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียน
ยอมรับกฎเกณฑ์ระเบียบหรือเงื่อนไขของกลุ่มหรือเสียงส่วนใหญ่ รองลงมาร้อยละ 86.67
ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทำกิจกรรมต่างๆในรูปของคณะกรรมการโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน		
1. สื่อการสอนที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ท่านได้มาอย่างไร		
1.1 เทศบาลจัดหาให้โรงเรียนบางส่วนตามความจำเป็น	9	30.00
1.2 โรงเรียนจัดหาให้ครูบางส่วนตามความจำเป็น	15	50.00
1.3 ครูต้องจัดหาและสร้างสื่อการสอนเอง		
1.3.1 ทั้งหมด	2	6.67
1.3.2 เป็นบางส่วน	25	83.33
1.4 ครูสร้างสื่อร่วมกับครูระดับชั้นเดียวกันในโรงเรียน	9	30.00
1.5 ครูสร้างสื่อร่วมกับครูระดับชั้นเดียวกันภายในกลุ่มโรงเรียนเทศบาล	3	10.00
1.6 ซื้อสื่อมาโดยใช้งบประมาณของโรงเรียน	8	26.67
1.7 ยืมจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3	10.00
1.8 การรับบริจาค	1	3.33
1.9 ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น เช่น สมาคมผู้ปกครอง-ครู	2	6.67
2. ท่านใช้สื่อการสอนชนิดใดประกอบการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองบ้าง		
2.1 รูปภาพ	17	56.67
2.2 แผนภูมิ	16	53.17
2.3 บัตรคำ	5	16.67

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
2.4 บัตรงาน	5	16.67
2.5 สไลด์	-	-
2.6 เทปเสียง	2	06.67
2.7 โทรทัศน์	2	06.67
2.8 วิทยุ	4	13.33
2.9 หนังสือพิมพ์	26	86.67
2.10 ภาพยนตร์	-	-
2.11 แบบเรียนสำเร็จรูป	2	06.67
2.12 เสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว	4	13.33
2.13 ตัวอย่างสิ่งของ หรือสิ่งพิมพ์	7	23.33
2.14 แบบเรียนและเอกสารประกอบการเรียน	20	66.67
2.15 สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือกรณีตัวอย่าง	13	43.33
3. โรงเรียนของท่านมีการให้บริการด้านสื่อการสอนที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองแก่ครูในโรงเรียนอย่างไร		
3.1 มีที่เก็บสื่ออย่างเป็นระเบียบ	10	43.33
3.2 มีห้องสื่อ / ศูนย์สื่อประจำโรงเรียน	14	46.67
3.3 มีการบำรุงรักษาซ่อมแซม	11	36.67
3.4 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและให้บริการ	13	43.33
3.5 มีทะเบียนคุม มีบัญชียืม-ส่ง	15	50.00
3.6 มีการทำสถิติผู้ใช้บริการด้านสื่อ	10	33.33
3.7 ไม่มีห้องสื่อบริการ	2	06.67

จากตารางที่ 17 ครูผู้สอน ร้อยละ 83.33 ใช้สื่อการสอนในการจัดการเรียน การสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่ครูต้องจัดหาและสร้างสื่อการสอนเองเป็นบางส่วน รองลงมาร้อยละ 50.00 โรงเรียนจัดหาให้ครู เป็นบางส่วนตามความจำเป็น

ครูผู้สอนร้อยละ 86.67 ใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนเกี่ยวกับการ เมืองการปกครอง รองลงมาร้อยละ 66.67เป็นตำราและเอกสารประกอบการเรียน สื่อ ประกอบการเรียนการสอนที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ เทปเสียง โทรทัศน์ แบบเรียนสำเร็จรูป วิทยุ เสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว บัตรคำ บัตรงาน เป็นต้น ส่วนสื่อการเรียนการสอนที่ครูไม่ได้ นำมาใช้ ได้แก่ สไลด์ ภาพยนตร์

ครูผู้สอน ร้อยละ 50.00 ได้รับการด้านสื่อการสอนเกี่ยวกับการเมืองการ ปกครองจากโรงเรียนโดยมีทะเบียนคุม มีบัญชียืม - ส่ง รองลงมาร้อยละ46.67 มีห้องสื่อ / ศูนย์สื่อประจำโรงเรียน และร้อยละ 43.33 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและให้บริการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามด้านการวัดและประเมินผล

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการวัดและประเมินผล		
1. ท่านใช้วิธีใดในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
1.1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ	25	83.33
1.2 ให้นักเรียนเขียนรายงาน	7	23.33
1.3 ตรวจสอบแบบฝึกหัด	19	63.33
1.4 สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล	3	10.00
1.5 ให้นักเรียนรายงานหน้าชั้นเรียน	22	73.33
1.6 ให้นักเรียนตอบปากเปล่าในชั้นเรียน	14	46.67
1.7 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน	14	46.67
1.8 ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	1	03.33
2. ท่านใช้เครื่องมือชนิดใดในการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง คือ		
2.1 แบบสำรวจรายการ	2	06.67
2.2 แบบทดสอบ	22	73.33
2.3 แบบสอบถาม	10	30.00
2.4 แบบสัมภาษณ์	6	20.00
2.5 แบบรายงาน	6	20.00
2.6 แบบสังเกต	12	40.00

ตารางที่ 18 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3. โรงเรียนของท่านใช้เครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองจากที่ใด		
3.1 ครูผู้สอนผลิตเอง	21	70.00
3.2 กลุ่มวิชาการเทศบาลผลิตให้	5	16.67
3.3 กลุ่มวิชาการโรงเรียนผลิตให้	4	13.33
3.4 ครูฝ่ายวัดผลโรงเรียนผลิตให้	-	-
3.5 จากแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน	30	100.00
3.6 จากแบบฝึกหัดของสำนักพิมพ์เอกชน	10	33.33
4. ท่านประเมินผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในด้านใด		
4.1 กระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน	27	90.00
4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน	19	63.33
4.3 การถ่ายทอดพฤติกรรมทางประชาธิปไตยสู่ชุมชน	4	13.33
4.4 พฤติกรรมตามวิถีทางประชาธิปไตยด้านคุณธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม	12	40.00

จากตารางที่ 18 ครูผู้สอนร้อยละ 83.33 มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบ รองลงมา ร้อยละ 73.33 ให้นักเรียนรายงานหน้าชั้นเรียน

ครูผู้สอนร้อยละ 73.33 ใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการวัดผลและประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอนทุกคน ใช้เครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองจากแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน รองลงมา ร้อยละ 70.00 ครูผู้สอนผลิตเอง

ครูผู้สอนร้อยละ 90.00 ประเมินผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่
ส่งเสริมการเมืองการปกครองในด้านกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน รองลงมาร้อยละ
63.33 ประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
1. โรงเรียนของท่านมีวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในลักษณะใด		
1.1 ผู้บริหารและครู ประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการจัดและกำหนดจุดมุ่งหมาย	14	46.67
1.2 ครูที่รับผิดชอบจัดทำแผนการปฏิบัติและกำหนดบทบาทผู้ร่วมกิจกรรม	18	60.00
1.3 มอบหมายให้ครูคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบไปจัดการเอง	1	03.33
1.4 โรงเรียนเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียนและผู้ปกครองทราบ	12	40.00
1.5 โรงเรียนจัดเตรียมนักเรียนก่อนเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรม	10	33.33
1.6 ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและดำเนินการ	12	40.00
1.7 นักเรียนวางแผนและดำเนินการ ในความดูแลของครูที่ปรึกษากิจกรรม	8	26.67
2. โรงเรียนท่านพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองตามหลักเกณฑ์ในข้อใด		
2.1 ความสนใจของนักเรียน	12	40.00
2.2 ความพร้อมของโรงเรียน	5	16.67
2.3 ความสอดคล้องกับนโยบายของเทศบาล	16	73.33
2.4 ความสามารถของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม	6	20.00
2.5 ความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและชุมชน	22	73.33

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3. ท่านใช้สถานที่ใดบ้าง ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับ การเมืองการปกครอง		
3.1 ห้องเรียน	23	76.67
3.2 ห้องประชุม	20	66.67
3.3 โรงอาหาร	9	30.00
3.4 ห้องสมุด	15	50.00
3.5 นอกบริเวณโรงเรียน	7	23.33
3.6 สนามและบริเวณโรงเรียน	11	36.67
3.7 ห้องประชาธิปไตยที่จัดไว้โดยเฉพาะ	6	20.00
4. เวลาที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการเมืองการ ปกครอง		
4.1 ก่อนเข้าเรียน	18	60.00
4.2 ตอนพักกลางวัน	13	43.33
4.3 ก่อนเลิกเรียน	3	10.00
4.4 หลังเลิกเรียน	14	46.67
4.5 แล้วแต่ความเหมาะสมของกิจกรรม	3	10.00
5. โรงเรียนของท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเข้าร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
5.1 ครูช่วยเลือกให้	1	03.33
5.2 ตามความสนใจของนักเรียน	20	66.67
5.3 จัดให้เข้าร่วมกิจกรรมเหมือนๆ กันทุกคน	8	26.67
5.4 ตามความสมัครใจและครูเลือกเป็นบางส่วน	4	13.33
5.5 เปิดโอกาสเป็นบางชั้นตามความพร้อมของโรงเรียน	11	36.67

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
6. ท่านเคยให้นักเรียนได้ศึกษา สังเกตและมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนที่เกี่ยวกับการเมืองหรือไม่		
6.1 ไม่เคย	2	06.67
6.2 เคย ได้แก่.		
6.2.1 การประชุมสภาตำบล	1	3.33
6.2.2 การรณรงค์ให้ไปเลือกตั้ง	28	93.33
6.2.3 การสังเกตวิธีหาเสียง	14	46.67
7. โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอะไรบ้าง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะประชาธิปไตยให้กับนักเรียน		
7.1 กิจกรรมกลุ่มสี	12	40.00
7.2 กิจกรรมวันสำคัญ	23	76.67
7.3 กิจกรรมบุคคลดีเด่น	8	26.67
7.4 กิจกรรมจัดสถานนักเรียน	27	90.00
7.5 กิจกรรมรับรู้ความคิดเห็น	10	33.33
7.6 กิจกรรมสร้างเสริมวินัยนักเรียน	24	80.00
7.7 กิจกรรมการสอนข่าว และเหตุการณ์	26	86.67
7.8 กิจกรรมหน้าเสาธงที่นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง	24	80.00

ศูนย์วิจัยการศึกษาระดับ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
8. ท่านยึดอะไรเป็นแนวทางในการวัดผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
8.1 แผนปฏิบัติงาน	19	63.33
8.2 คู่มือการจัดกิจกรรม	13	43.33
8.3 นโยบายของผู้บริหาร	9	30.00
8.4 หลักเกณฑ์ของคณะกรรมการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	8	26.67
9. ท่านมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองตามระยะเวลาใดบ้าง		
9.1 ก่อนการจัดกิจกรรม	7	23.33
9.2 ระหว่างการจัดกิจกรรม	10	33.33
9.3 หลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง	19	63.33
9.4 สิ้นสุดโครงการ	12	40.00

จากตารางที่ 19 ครูผู้สอนร้อยละ 60.00 โรงเรียนมีวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยครูที่รับผิดชอบจัดทำแผนปฏิบัติและกำหนดบทบาทผู้ร่วมกิจกรรม

ครูผู้สอนร้อยละ 73.33 พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองตามความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและชุมชน และความสอดคล้องกับนโยบายของเทศบาล ตามลำดับ

ครูผู้สอนร้อยละ 76.67 ใช้ห้องเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง รองลงมาร้อยละ 66.67 ใช้ห้องประชุม

ครูผู้สอนร้อยละ 60.00 ใช้เวลาก่อนเข้าเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอนร้อยละ 66.67 เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองตามความสนใจของนักเรียน

ครูผู้สอนร้อยละ 93.33 เคยให้นักเรียนได้ศึกษาสังเกตและมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนที่เกี่ยวกับการเมือง ได้แก่ การรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนการสังเกตการประชุมสภาตำบลปฏิบัติน้อยมาก

ครูผู้สอนร้อยละ 90.00 จัดกิจกรรมสภานักเรียนเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะประชาธิปไตยให้กับนักเรียน และรองลงมาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80.00 จัดกิจกรรมการสอนข่าวและเหตุการณ์ กิจกรรมสร้างเสริมวินัยนักเรียนและกิจกรรมหน้าเสาธงที่นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง

ครูผู้สอนร้อยละ 63.33 ยึดแผนปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการวัดผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอนร้อยละ 63.33 มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

คุนยวิทย์ธำพากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน		
1. ท่านได้รับการส่งเสริม และสนับสนุน ในการเตรียมการสอน		
เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง อย่างไรบ้าง		
1.1 จัดทำสมุดสำหรับครูใช้บันทึกการสอนไว้โดยเฉพาะ	13	43.33
1.2 มีการตรวจสอบการทำบันทึกการสอน	17	56.67
1.3 จัดหาวัสดุหลักสูตรให้ครูใช้ศึกษาในการเตรียมการสอน		
เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง โดยวัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดหาให้ครู คือ		
1.3.1 คู่มือครู	23	76.67
1.3.2 คู่มือการใช้หลักสูตร	12	40.00
1.3.3 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	19	63.33
1.3.4 แผนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	11	36.67
1.3.5 หนังสือแบบเรียน	25	83.33
1.3.6 เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้	10	33.33
1.3.7 หนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียน	7	23.33
1.3.8 หนังสือประกอบการค้นคว้าสำหรับครู	6	20.00
2. โรงเรียนของท่านได้รับงบประมาณในการสนับสนุนการจัด		
การเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองหรือไม่		
2.1 ไม่ได้รับ	9	30.00
2.2 ได้รับ โดยนำมาสนับสนุนในด้าน		
2.2.1 การเตรียมการสอน	4	13.33
2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3	10.00

ตารางที่ 20(ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
2.2.3 การผลิตสื่อการเรียนการสอน	10	33.33
2.2.4 การจัดบรรยากาศในการเรียน	6	20.00
2.2.5 การวัดผลและประเมินผล	9	30.00
2.2.6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	14	46.67
3. ท่านได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเลือกใช้เทคนิคการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
3.1 จัดหาหนังสือ เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าไว้บริการแก่ครู	15	50.00
3.2 เชิญวิทยากรมาอบรมด้านการจัดกิจกรรมและวิธีสอนเรื่องการเมืองการปกครอง	3	10.00
3.3 นำผลการวิจัยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองมาเผยแพร่	2	06.67
3.4 จัดครูผู้สอนไปสังเกตการสอนในโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่ดี	3	10.00
3.5 จัดประกวดครูผู้สอนด้านการเมืองการปกครองดีเด่นภายในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน	-	-
3.6 เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการเมืองการปกครองและวิธีสอนซึ่งกันและกัน	11	36.67
4. ท่านได้รับการสนับสนุนด้านบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้านการเมืองที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างไร		
4.1 มีการนิเทศ สาธิตการจัดบรรยากาศด้านการเมือง	2	06.67

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
4.2 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศเกี่ยวกับ การเมืองการปกครอง คือ		
4.2.1 จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	10	33.33
4.2.2 พานักเรียนศึกษานอกสถานที่	5	16.67
4.2.3 เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	16	53.33
4.2.4 งบประมาณการจัดทำป้ายนิเทศ	8	26.67
4.2.5 จัดซื้อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และนำภาพข่าวมา จัดแสดง	18	60.00
5. ท่านได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนจากชุมชนในการจัด การเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไรบ้าง		
5.1 เป็นวิทยากรรับเชิญให้กับโรงเรียน	1	03.33
5.2 ได้รับการบริจาคเงินทุนการศึกษา	8	26.67
5.3 เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อพัฒนาโรงเรียนด้านการ เมืองการปกครอง	12	40.00
5.4 ได้รับความร่วมมือในการวางแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การเมืองการปกครองของโรงเรียนและชุมชน	8	26.67
6. ท่านได้รับการส่งเสริม และสนับสนุน ในการผลิตสื่อและการ ใช้สื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไร		
6.1 มีศูนย์สื่อประจำโรงเรียน	14	46.67
6.2 มีวัสดุสำหรับให้ครูผลิตสื่อขึ้นใช้เอง	13	43.33

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
6.3 มีวารสาร เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ ให้ครูไว้ศึกษา	14	46.67
6.4 สื่อหรือทุนในการผลิตสื่อโดยการขอความร่วมมือจาก ชุมชนและหน่วยงานอื่น	2	06.67
6.5 ให้มีการแลกเปลี่ยน ยืม สื่อการสอนระหว่างครูในโรง เรียนเดียวกัน	5	16.67
6.6 จัดให้มีการแลกเปลี่ยน ยืมสื่อการสอนระหว่างครูใน กลุ่มเทศบาล	2	06.67
7. ท่านได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนในการประเมินผลการ เรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไรบ้าง		
7.1 ได้รับคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับการประเมินผลการสอน การเมืองการปกครอง	12	40.00
7.2 ได้รับแบบฟอร์มสำเร็จรูปไว้ทำแผนภูมิความก้าวหน้า ทางการเรียนการเมืองการปกครองของนักเรียน	2	0.6.67
8. ท่านได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง อย่างไรบ้าง		
8.1 ให้คำแนะนำเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้าน การเมืองการปกครองแก่ครู	8	26.67
8.2 จัดหนังสือ วารสาร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลัก สูตรการเมืองการปกครองไว้ให้ครูศึกษา	12	40.00
8.3 จัดให้ครูไปทัศนศึกษาในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรการเมืองการปกครองดีเด่นสังกัดอื่น	9	30.00

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
9. ท่านเคยได้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองหรือไม่		
9.1 ไม่เคย	20	66.67
9.2 เคย เฉลี่ย 1-2 ครั้ง/ภาคเรียน	10	33.33
โดยได้รับการนิเทศจาก		
9.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน	5	
9.2.2 ศึกษานิเทศก์	2	
9.2.3 ครูฝ่ายวิชาการโรงเรียน	6	
9.2.4 ผู้ที่รับมอบหมายจากผู้บริหาร	5	
9.2.5 หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	1	
9.2.6 กลุ่มวิชาการเทศบาล	1	
10. จากข้อ 9 ถ้าเคย ท่านได้รับการนิเทศ โดยวิธี		
10.1 สังเกตการสอน	9	30.00
10.2 สาคิตการสอนให้ดู	-	-
10.3 ให้คำปรึกษาแนะนำ	6	20.00
10.4 เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	-	-
11. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาเทศบาล เคยได้รับเชิญมาเป็นวิทยากรหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในโรงเรียนหรือไม่		
11.1 ไม่เคย	17	56.67
11.2 เคย มีส่วนร่วมในลักษณะใด	13	43.33
11.2.1 มาเป็นวิทยากร	-	-
11.2.2 มาเป็นพิธีในการเปิด-ปิดการจัดกิจกรรม	10	33.33
11.2.3 มาเยี่ยมชมกิจกรรมที่จัดในโรงเรียน	9	30.00

จากตารางที่ 20 ครูผู้สอนร้อยละ 56.67 ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการเตรียมการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยมีการตรวจสอบการทำบันทึกการสอน รองลงมาร้อยละ 50.00 ได้รับการสนับสนุนจัดหาวัสดุหลักสูตรให้ครูใช้ศึกษาในการเตรียมการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ได้แก่ หนังสือแบบเรียน และคู่มือครู เป็นต้น

ครูผู้สอนร้อยละ 46.67 ได้รับงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร รองลงมาร้อยละ 33.33 สนับสนุนด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน

ครูผู้สอนร้อยละ 50.00 ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเลือกใช้เทคนิคการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยจัดหาหนังสือเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าไว้บริการแก่ครู ส่วนการจัดประกวดครูผู้สอนด้านการเมืองการปกครองดีเด่นภายในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนไม่มีทุกโรงเรียน

ครูผู้สอนร้อยละ 60.00 ได้รับการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือจัดซื้อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และนำภาพข่าวมาจัดแสดง รองลงมาร้อยละ 53.33 ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

ครูผู้สอนร้อยละ 40.00 ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชนในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อพัฒนาโรงเรียนด้านการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอนร้อยละ 46.67 ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยมีศูนย์สื่อประจำโรงเรียน มีเอกสารวารสารต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อให้ครูไว้ศึกษา รองลงมาร้อยละ 43.33 มีวัสดุสำหรับให้ครูผลิตสื่อขึ้นใช้เอง

ครูผู้สอนร้อยละ 40.00 ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยได้รับคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอนร้อยละ 40.00 ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยจัดหนังสือ วารสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ไว้ให้ครูศึกษา

ครูผู้สอนร้อยละ 66.67 ไม่เคยได้รับการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริม การเมืองการปกครอง ส่วนผู้ที่เคยได้รับการนิเทศมีเพียง 10 ท่าน โดยได้รับการนิเทศจากครู ฝ่ายวิชาการโรงเรียน เฉลี่ย 1-2 ครั้ง / ภาคเรียน ด้วยการสังเกตการสอน และให้คำปรึกษา แนะนำ

ครูผู้สอนร้อยละ 56.67 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาเทศบาลไม่เคยได้รับ เชิญมาเป็นวิทยากรหรือมีส่วนในที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ส่วนผู้ที่ตอบว่าเคย มีเพียง 13 ท่านโดยเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะมาเป็นพิธีเปิด - ปิด และเยี่ยมชมกิจกรรมที่จัดในโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามปัญหาการจัดการเรียนการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ		
1. ในด้านการเตรียมการเรียนการสอน ท่านพบปัญหา และอุปสรรคอย่างไรบ้าง		
1.1 ขาดหนังสืออ่านประกอบการค้นคว้าเพิ่มเติมก่อนสอน	20	66.67
1.2 วัสดุหลักสูตรไม่เพียงพอ	11	36.67
1.3 ขาดการติดตามผลในการเตรียมการสอนของครู เช่น ไม่ตรวจบันทึกการสอน เป็นต้น	-	-
1.4 ไม่มีเวลาการเตรียมการสอน เนื่องจากมีภาระหน้าที่หลายด้าน	3	10.00
1.5 ขาดความเข้าใจในวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในหลักสูตร	5	16.67
1.6 ขาดทักษะและประสบการณ์ด้านการสอนการเมืองการปกครอง	12	40.00
2. ในด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ท่านพบปัญหาและอุปสรรคอย่างไร		
2.1 สอนไม่ครบตามเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด	6	20.00
2.2 ขาดความรู้ และทักษะเกี่ยวกับวิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาการเมืองการปกครอง	9	30.00
2.3 ขาดผู้ร่วมปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	11	36.67
2.4 ขาดการอบรม และการดูงานในการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	25	83.33
2.5 ขาดแรงจูงใจในการสนับสนุนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	8	26.67

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3. ปัญหาที่เกี่ยวกับนักเรียน ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ได้แก่		
3.1 นักเรียนไม่สนใจการเรียนการสอน	9	30.00
3.2 นักเรียนไม่กล้าแสดงออก	10	33.33
3.3 นักเรียนไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการทำงานกลุ่ม	13	43.33
3.4 นักเรียนมีการละเมิดข้อตกลงของกลุ่ม	7	23.33
3.5 นักเรียนบางส่วนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่	22	73.33
3.6 นักเรียนไม่รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา	13	43.33
3.7 นักเรียนยังไม่เข้าใจและสนใจเกี่ยวกับการเมือง	2	6.67
4. ในด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ท่านพบปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง		
4.1 สื่อการสอนไม่พอ	13	43.33
4.2 ขาดความรู้และทักษะการผลิต การใช้สื่อ	14	46.67
4.3 ครุมีภาระ ทำให้ไม่มีเวลาผลิตสื่อ	11	36.67
4.4 ขาดงบประมาณในการผลิตสื่อ	14	46.67
4.5 ไม่มีระบบการยืม-ส่งสื่อ ทำให้ไม่สะดวกต่อการใช้	2	6.67
4.6 ขาดการติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการใช้ บำรุงสื่อ	3	10.00
5. ในด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ท่านพบอุปสรรคและข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง		
5.1 ขาดความรู้ และทักษะในการจัด ตกแต่งห้องเรียน	8	26.67
5.2 ไม่มีเวลาในการจัด ตกแต่งห้องเรียน	6	20.00

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
5.3 ขาดงบประมาณในการจัดห้องเรียน	10	33.33
5.4 ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร	-	-
6. ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ท่านพบปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง		
6.1 ขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผล	5	16.67
6.2 ขาดเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ	15	50.00
6.3 ไม่มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดประเมินผลให้ครูได้ศึกษา	10	33.33
6.4 ขาดการรายงานผลการเรียน และพฤติกรรมของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ	5	16.67
7. ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท่านพบปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง		
7.1 ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	14	46.67
7.2 ขาดการวางแผนการดำเนินการ	7	23.33
7.3 ขาดความร่วมมือจากครูผู้สอน	4	13.33
7.4 ขาดงบประมาณในการจัด	10	33.33
7.5 ขาดความร่วมมือจากแหล่งชุมชน	9	30.00
7.6 นักเรียนไม่ค่อยสนใจ	5	16.67

จากตารางที่ 21 ครูผู้สอนร้อยละ 66.67 พบปัญหาและอุปสรรคในด้านการเตรียมการเรียนการสอนคือ ขาดหนังสืออ่านประกอบการค้นคว้าเพิ่มเติมก่อนสอน รองลงมาร้อยละ 40.00คือปัญหาครูขาดทักษะและประสบการณ์ด้านการสอนการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอนร้อยละ 83.33 พบปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ครูขาดการอบรมและดูงานในการสอนเกี่ยวกับการเมืองการ

ปกครอง รองลงมาร้อยละ 36.67 ชาตผู้ร่วมปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอนร้อยละ 73.33 มีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ได้แก่ นักเรียนบางส่วนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รองลงมาร้อยละ 43.33 คือนักเรียนไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการทำงานกลุ่ม และนักเรียนไม่รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

ครูผู้สอนร้อยละ 46.67 พบปัญหาและอุปสรรคในด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิต การใช้สื่อ และขาดงบประมาณในการผลิตสื่อ

ครูผู้สอนร้อยละ 33.33 พบปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน คือ ขาดงบประมาณในการจัดห้องเรียน รองลงมาร้อยละ 26.67 คือปัญหา ครูขาดความรู้ และทักษะในการจัดตกแต่งห้องเรียน

ครูผู้สอนร้อยละ 50.00 พบปัญหาและอุปสรรคด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ขาดเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ

ครูผู้สอนร้อยละ 46.67 พบปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือ ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองรองลงมาร้อยละ 33.33 คือปัญหาขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในตารางที่ 22-28

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์		
1. เพศ		
หญิง	20	66.67
ชาย	10	33.33
2. อายุ		
11 ปี	9	30.00
12 ปี	12	40.00
13 ปี	9	30.00
3. จำนวนนักเรียนในห้องของท่าน		
20-30 คน	24	80.00
31-40 คน	3	10.00
41-50 คน	3	10.00
5. นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมใดบ้างที่โรงเรียนจัดขึ้น		
กิจกรรมสภานักเรียน	27	90.00
กิจกรรมกลุ่มสี	23	76.67
กิจกรรมวันสำคัญ	30	100.00
กิจกรรมหน้าเสาธง	30	100.00
กิจกรรมตู้รับความคิดเห็น	8	26.67
การเลือกหัวหน้าชั้น/ประธานนักเรียน	30	100.00
กิจกรรมการรณรงค์การเลือกตั้ง	29	96.67
กิจกรรมการอ่านข่าว และเหตุการณ์	23	76.67

จากตารางที่ 22 นักเรียนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ร้อยละ 66.67 เป็นเพศหญิงและ ร้อยละ 33.33 เป็นเพศชาย ร้อยละ 40.00 มีอายุ 12 ปี ร้อยละ 76.67 จำนวนนักเรียน ในห้องเรียนระหว่าง 20-30 คน นักเรียนทุกคนเคยเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ส่งเสริมการเมืองการปกครองที่โรงเรียนจัดขึ้นได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมหน้าเสาธงและ การเลือกหัวหน้าชั้น/ประธานนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามด้านการเตรียมการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการเตรียมการสอน		
1. ครูของนักเรียนใช้เอกสารใดบ้างประกอบการสอนที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
1.1 หนังสือแบบเรียน	30	100.00
1.2 หนังสือแบบฝึกหัด	26	86.67
1.3 หนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียน	26	86.67
1.4 คู่มือครู	4	13.33
2. ครูของนักเรียนเคยเล่าข่าวเกี่ยวกับการเมืองให้นักเรียนฟังบ้างหรือไม่		
2.1 ไม่เคย	-	-
2.2 เคย ครูเล่าให้ฟังบ่อยเพียงใด		
2.2.1 เล่าให้ฟังเป็นประจำทุกครั้งที่มีการสอนข่าว	16	53.33
2.2.2 เล่าให้ฟังเป็นบางครั้ง	29	96.67

จากตารางที่ 23 นักเรียนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกคน ร้อยละ 100 ครูใช้หนังสือแบบเรียนประกอบการเรียน และทุกคนตอบว่าครูเคยเล่าข่าวเกี่ยวกับการเมืองให้ฟัง โดยครูจะนำมาเล่าบางครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
1. ครูของนักเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างไรบ้าง		
1.1 มีการทำงานรายบุคคล	26	86.67
1.2 มีการปฏิบัติตามคำแนะนำของครู	27	90.00
1.3 มีการค้นคว้าในห้องสมุดด้วยตนเอง	22	73.33
1.4 มีการฝึกทำงานกลุ่มที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	22	73.33
1.5 มีการปรึกษาร่วมกันกับเพื่อนนักเรียนระดับชั้นเดียวกัน	25	83.33
1.6 มีการนำข่าวและเหตุการณ์ต่างมาอภิปรายร่วมกับนักเรียน	25	83.33
2. ครูของนักเรียนใช้เทคนิคและวิธีการสอนใดบ้าง ในการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
2.1 การบรรยาย	30	100.00
2.2 การอภิปราย	23	76.67
2.3 การสาธิต	11	36.67
2.4 กรณีตัวอย่าง	18	60.00
2.5 การฝึกปฏิบัติ	14	46.67
2.6 การแสดงบทบาทสมมติ	12	40.00
2.7 การสอนข่าวและเหตุการณ์	27	90.00
2.8 การสอนโดยกระบวนการกลุ่ม	15	50.00
2.9 การสอนแบบศูนย์การเรียน	3	10.00
2.10 การใช้เกม และเพลง	6	20.00
2.11 การใช้ชุดการสอน	11	36.67
2.12 การทำรายงาน	2	6.67

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3. ในการเรียนหน่วยการเมืองการปกครอง นักเรียนและครุมีการพิจารณาเลือกข่าวและเหตุการณ์ทางการเมืองอย่างไร		
3.1 ให้นักเรียนเลือกทุกข่าวที่อ่านพบและน่าสนใจ	19	63.33
3.2 ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกเอง โดยไม่กำหนดประเภทของข่าว	23	76.67
3.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม คัดเลือกข่าวที่ดีที่สุดของกลุ่ม	11	36.67
3.4 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกข่าวเอง โดยกำหนดประเภทของข่าว	25	83.33
4. นักเรียนเคยนำข่าวและเหตุการณ์มาเล่าให้เพื่อนฟังในห้องเรียนหรือหน้าเสาธงหรือไม่		
4.1 ไม่เคย	-	-
4.2 เคย ประเภทของข่าวและเหตุการณ์ที่นำมาเล่า ได้แก่		
4.2.1 ข่าวการเมือง	18	60.00
4.2.2 ข่าวการศึกษา	19	63.33
4.2.3 ข่าวเกษตรกรรม	12	40.00
4.2.4 ข่าวบันเทิง	6	20.00
4.2.5 ข่าวสังคม	14	46.67
4.2.6 ข่าวอาชญากรรม	9	30.00
4.2.7 ข่าวธุรกิจ	5	16.67
4.2.8 ข่าวในพระราชสำนัก	4	13.33
4.2.9 ข่าวกีฬา	1	3.33
4.2.10 ข่าวทั่วไป	1	3.33

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
5. นักเรียนนำข่าวและเหตุการณ์ที่เล่า มาจากไหน		
5.1 วิทยุ	9	30.00
5.2 โทรทัศน์	18	60.00
5.3 หนังสือพิมพ์	30	100.00
5.4 การเล่าต่อๆ กันมา	2	06.67
5.5 ข่าวและเหตุการณ์ภายในหมู่บ้าน	7	23.33
6. นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้งหรือไม่		
6.1 ไม่เคย	-	-
6.2 เคย ได้แก่		
6.2.1 รมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง	18	60.00
6.2.2 การเลือกตั้งประธานนักเรียน	30	100.00
6.2.3 การเลือกตั้งประธานกลุ่มสี่	20	66.67
6.2.4 การเลือกหัวหน้าทีมกีฬา	10	33.33
6.2.5 การเลือกหัวหน้าห้อง	27	90.00
6.2.6 การเลือกประธานกลุ่มทำงาน	22	73.33
7. ครูของนักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในเวลาเรียนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง อย่างไรบ้าง		
7.1 ให้ซักถามปัญหาได้หลังจากครูอธิบายจบ	27	90.00
7.2 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	27	90.00
7.3 ให้นักเรียนวิจารณ์อย่างมีเหตุผล	21	70.00
7.4 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลของตนเองและเพื่อน	22	73.33

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
8. ครูของนักเรียนเคยทบทวนสิ่งที่ได้สอนไปแล้วเกี่ยวกับการเมืองการปกครองหรือไม่		
8.1 ไม่เคย	-	-
8.2 เคย โดย		
8.2.1 ทบทวนทุกครั้งที่สอน	18	60.00
8.2.2 ทบทวนเป็นบางครั้งที่สอน	16	53.33
8.2.3 แทบจะไม่ทบทวนเลย	-	-

จากตารางที่ 24 นักเรียนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ร้อยละ 90.00 ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองตามคำแนะนำของครู รองลงมาร้อยละ 86.67 คือทำงานเป็นรายบุคคล

เทคนิคและวิธีสอนที่ครูใช้ในการสอนการเมืองการปกครองแก่นักเรียนทุกคน คือ การสอนแบบบรรยาย วิธีการสอนข่าวและเหตุการณ์ การอภิปราย เป็นส่วนใหญ่ ส่วนวิธีการสอนที่ครูใช้น้อยสุดได้แก่ การทำรายงาน การสอนแบบศูนย์การเรียน การใช้เกมและเพลง

นักเรียนร้อยละ 76.67 ครูเปิดโอกาสให้เลือกข่าวเองโดยกำหนดประเภทของข่าวในการสอนหน่วยการเมืองการปกครอง

นักเรียนร้อยละ 86.67 นำข่าวมาเล่าให้เพื่อนฟังในห้องเรียนหรือหน้าเสาธง ข่าวที่นำมาเล่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.07 เป็นประเภทข่าวการศึกษา และข่าวการเมือง

นักเรียนทุกคนนำข่าวที่เล่ามาจากหนังสือพิมพ์ รองลงมาร้อยละ 60.00 นำมาจากโทรทัศน์

นักเรียนทุกคนเคยเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง ได้แก่การเลือกตั้งประธานนักเรียน เป็นการเลือกหัวหน้าห้อง การเลือกประธานกลุ่มทำงาน เป็นต้น

นักเรียนร้อยละ 90.00 ได้รับโอกาสการแสดงออกในเวลาเรียนการเมืองการปกครองโดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาได้หลังจากครูอธิบายจบ และนักเรียนทุกคนได้ทบทวนสิ่งที่ได้สอนไปแล้วจากครูผู้สอนทุกครั้ง

นักเรียนร้อยละ 60.00 ครูเคยทบทวนสิ่งที่ได้สอนไปแล้วเกี่ยวกับการเมืองการปกครองทุกครั้งที่สอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสภาพการจัดการเรียนการสอนด้าน
การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน		
1. โรงเรียนของนักเรียนมีบรรยากาศในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเหล่านี้หรือไม่		
1.1 ป้ายนิเทศเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ	30	100.00
1.2 ป้ายสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	16	53.33
1.3 ป้ายบุคคลสำคัญ	25	83.33
1.4 มีมุมหนังสือ	27	90.00
1.5 มีตู้รับความคิดเห็น	9	30.00
ด้านสื่อการเรียนการสอน		
1. สื่อที่ครูของนักเรียนนำมาใช้ ประกอบการสอนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนหรือไม่		
1.1 เพียงพอ	26	86.67
1.2 ไม่เพียงพอ	4	13.33
ด้านการวัดประเมินผล		
1. ครูของนักเรียนใช้วิธีการใดในการวัดผลและประเมินผลการเรียนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
1.1 ให้เขียนรายงาน	22	73.33
1.2 ตรวจแบบฝึกหัด	28	93.33
1.3 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ	30	100.00
1.4 ให้นักเรียนตอบปากเปล่าในชั้นเรียน	23	76.67
1.5 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน	14	46.67
1.6 สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล	12	40.00

จากตารางที่ 25 ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน โรงเรียนของนักเรียนทุกคน มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ

ด้านสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 86.67 สื่อที่นำมาใช้ประกอบการสอนมีเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน การปกครองโดยให้นักเรียนทุกคน ทำแบบทดสอบ รองลงมา ร้อยละ 93.33 ประเมินจากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสภาพการจัดการเรียนการสอนด้าน
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
1. โรงเรียนของนักเรียนมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่นอกเหนือไปจากการเรียนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในห้องเรียน หรือไม่		
1.1 ไม่มี	3	10.00
1.2 มี โรงเรียนจัดโดย		
1.2.1 ครูเป็นผู้จัดการเองทั้งหมด	4	13.33
1.2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันจัด	24	80.00
1.2.3 โรงเรียนเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้คณะครูนักเรียน และผู้ปกครองทราบ	18	60.00
2. โรงเรียนของนักเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในเวลาใดบ้าง		
2.1 ตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน	21	70.00
2.2 พักกลางวัน	12	40.00
2.3 ก่อนเลิกเรียน	6	20.00
2.4 หลังเลิกเรียน	3	10.00
2.7 วันหยุดเรียน (วันหยุดเสาร์ - อาทิตย์)	4	13.33
3. โรงเรียนใช้สถานที่ใด ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
3.1 ห้องเรียน	20	66.67
3.2 ในห้องประชุม	20	66.67
3.3 ในโรงอาหาร	10	33.33

ตารางที่ 26 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
3.4 ในห้องสมุด	17	56.67
3.5 นอกบริเวณโรงเรียน	8	26.67
3.6 ในสนามและบริเวณโรงเรียน	20	66.67
3.7 ห้องประชาสัมพันธ์ที่จัดไว้โดยเฉพาะ	15	50.00
4. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่โรงเรียนจัด อย่างไร		
4.1 ครูเป็นผู้เลือก	10	33.33
4.2 ตามความสนใจและสมัครใจ	22	73.33
4.3 บังคับทุกคน	4	13.33
4.4 โรงเรียนเปิดโอกาสเป็นบางชั้น	6	20.00
4.5 ตามความสมัครใจและครูเลือกเป็นบางส่วน	18	60.00
5. โรงเรียนของนักเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการจัดกิจกรรมการเมืองการปกครองอย่างไร		
5.1 แจ้งโดยผ่านทางนักเรียน	23	76.67
5.2 แจ้งโดยมีจดหมายถึงผู้ปกครองโดยตรง	14	46.67
5.3 ไม่เคยแจ้งให้ทราบเลย	-	-
6. ครูเคยให้นักเรียนศึกษา สังเกตและมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองหรือไม่		
6.1 ประชุมสภาตำบล	-	-
6.2 การสังเกตวิธีการหาเสียง	25	83.33
6.3 การรณรงค์ให้ไปเลือกตั้ง	30	100.00
6.4 การสังเกตการเลือกตั้งในหมู่บ้าน	6	20.00

จากตารางที่ 26 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนร้อยละ 90.00 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่นอกเหนือไปจากการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยร้อยละ 88.89 ตอบว่าครูและนักเรียนร่วมกันจัด

นักเรียนร้อยละ 70.00 ตอบว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียนร้อยละ 66.67 โรงเรียนใช้สถานที่จัดกิจกรรมคือ ห้องเรียน ห้องประชุม ในสนามและบริเวณโรงเรียน

นักเรียนร้อยละ 73.33 เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจและความสมัคร

นักเรียนร้อยละ 76.67 ตอบว่าโรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการจัดกิจกรรมโดยแจ้งผ่านทางนักเรียน

นักเรียนทุกคน ตอบว่าครูเคยพาไปศึกษา สังเกต และมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดยการรณรงค์ให้ไปเลือกตั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง
การปกครอง ข้อ 1-16

รายการสัมภาษณ์	จำนวนนักเรียน 30 คน	
	ความถี่ ตอบถูก	ร้อยละ
1. นักเรียนรู้จักพรรคการเมืองชื่อพรรคอะไรบ้าง	30	100.00
2. พรรคการเมืองที่อยู่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ พรรคการเมืองที่อยู่ฝ่ายค้าน ได้แก่	20	66.67
3. จำนวนสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดมี....คน โดยมีสมาชิกสภาผู้ราษฎรที่เป็นฝ่ายค้าน....คน และมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นฝ่ายรัฐบาล...คน	8	26.4
4. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดที่นักเรียนอยู่ มี ทั้งหมด.....คน ได้แก่.....	20	66.67
5. ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมี อายุเท่าใด อายุ.....ปี	24	80.00
6. นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันชื่อ.....โดยเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรจังหวัดใด.....	30	100.00
7. จังหวัดที่เพิ่มขึ้นใหม่มีทั้งหมด.....จังหวัด คือ.....	28	93.33
8. คำขวัญประจำจังหวัดของนักเรียน คือ.....	29	96.67
9. ประเทศไทยแบ่งการปกครองออกเป็นกระทรวง ทั้งหมด.....กระทรวง	24	80.0
10. กระทรวงที่ตั้งล่าสุดคือ.....โดยมี.....ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประจำกระทรวง	13	42.90
11. ผลการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลครั้งล่าสุด (เมื่อวันที่ 11-12 พ.ย.36) คือ.....	6	20.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	จำนวนนักเรียน 30 คน	
	ความดี ตอบถูก	ร้อยละ
12. สมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งคราวละ.....ปีและ สมาชิกสภาเทศบาลในเทศบาลของนักเรียนมีสมาชิก...คน	16	53.33
13. การบริหารงานราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น.....ส่วน คือ.....	22	73.33
14. หน้าชื่อของกำนัน ใหญ่บ้าน คือ.....	29	96.67
15. ผู้นำในระดับครอบครัว คือ..... ผู้นำในระดับหมู่บ้าน คือ..... ผู้นำในระดับชาติ คือ.....	28	93.33
16. การแจ้งคนเกิด คนตายในบ้าน จะต้องไปแจ้งที่.....	30	100.00

จากตารางที่ 27 จากการสัมภาษณ์นักเรียนด้านความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง จำนวน 16 ข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า มีจำนวนนักเรียนที่ตอบถูก เรียงตามลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ความรู้เรื่องจำนวนสภาผู้แทนราษฎร การติดตามผลการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ชื่อกระทรวงและตำแหน่งรัฐมนตรีประจำกระทรวงที่ตั้งล่าสุด จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลในเทศบาลของนักเรียน และวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล ส่วนข้อที่นักเรียนทุกคนตอบถูก ได้แก่ ชื่อพรรคการเมืองที่นักเรียนรู้จัก ชื่อ นายกรัฐมนตรี คำขวัญประจำจังหวัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียน ด้านความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง จำนวน 16 ข้อ

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	แปลความหมาย
30	16	10.05	2.29	62.81	ค่อนข้างดี

ตารางที่ 28 นำคะแนนที่นักเรียนตอบถูกมาหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(วิธีการคำนวณในภาคผนวก) แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน เท่ากับ 10.05 จากคะแนนเต็ม 16 คิดเป็นร้อยละ 62.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.29 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระดับค่อนข้างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง
การปกครอง ข้อ 17-20

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
ตอนที่ 3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
17. นักเรียนเคยดูรายการโทรทัศน์อะไรบ้างที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		
17.1 ตามดูผู้แทน	5	16.67
17.2 รายการมองต่างมุม	10	33.33
17.3 เวทีวาที่ 9 ใหม่	15	50.00
17.4 รายการเจาะใจ	15	50.00
17.5 ขอเวลานอก	22	73.33
17.6 รายการ เดอะเนชั่นนิวส์ทอล์ค	3	10.00
17.7 รายการข่าวภาค 19.00-20.00 น.	29	96.67
18. นักเรียนเคยฟังข่าวการเมืองการปกครองจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในเวลาใด		
18.1 เวลา 7.00-8.00 น.	14	46.67
18.2 เวลา 12.30-13.00 น.	4	13.33
18.3 เวลา 19.00-20.00 น.	17	56.67
18.4 รายการข่าวชาวบ้าน ในตอนเช้า	9	30.00

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
19. นักการเมืองที่นักเรียนชอบ		
พลตรีจำลอง ศรีเมือง	10	33.33
นายชวน หลีกภัย	8	26.67
นายอลงกรณ์ พลบุตร	2	06.67
ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง	2	06.67
นายสมักร สุนทรเวช	2	06.67
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	1	03.33
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	1	03.33
นายสวัสดิ์ คำประกอบ	1	03.33
นายเนวิน ชิดชอบ	1	03.33
นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	1	03.33
นายชวนวันวิศ สุตลาภา	1	03.33

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 (ต่อ) แสดงเหตุผลของนักรการเมืองที่นักเรียนชอบ

รายนามนักรการเมือง ที่นักเรียนชอบ	เหตุผลที่ชอบ
พลตรีจำลอง ศรีเมือง	เป็นคนไม่ชื่อเสียง หาเสียงด้วยความสุจริตมีความกล้าหาญ เสียสละ ทุ่มเทพลังกายให้กับงาน โดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นคนพูดจริงทำจริง ชอบช่วยเหลือประชาชน มีใจเป็น ธรรมบริหารบ้านเมืองดี (ดูจากการเป็นผู้ว่า กรุงเทพมหานคร) และเป็นคนไม่ถือตัว
นายชวน หลีกภัย	เป็นคนสุภาพ พูดดี มีเหตุมีผล นิสัยดีสุชมรอบคอบ มีความ รับผิดชอบ ห่วงใยเด็ก ๆ มีความสามารถในการบริหาร ประเทศดี
นายอลงกรณ์ พลบุตร	เป็น ส.ส. ที่ไม่ชื่อเสียง พูดเก่ง เป็นคนมีเหตุผล ไม่ข่มเหง ประชาชน เป็นคนตรงต่อเวลาและรู้หน้าที่
ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง	พูดเก่ง ฉะฉานดี
นายสมัคร สุนทรเวช	พูดเก่งพูดตลก
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	เป็นคนที่มีความสามารถทำงานการเมืองตั้งแต่อายุยังน้อย
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	บริหารประเทศทำให้เศรษฐกิจรุ่งเรือง
นายสวัสดิ์ คำประกอบ	ไม่ชื่อเสียง
นายเนวิน ชิดชอบ	เป็นคนพูดตรงไปตรงมา
นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	บริหารประเทศดีไม่แพ้นายก
นายชวนนวิศ สุตลาภา	บริหารประเทศดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักเรียนได้ให้เหตุผลที่ไม่ชอบนักการเมือง ด้วยเหตุผลดังนี้ คือ เป็นคนไม่ดี ไม่มี
 ความรับผิดชอบ ไม่น่าไว้วางใจ ชอบใช้อำนาจในทางที่ผิด ชอบว่าผู้อื่นที่ไม่วางใจตน (ดูจากการ
 อภิปรายไม่ไว้วางใจเมื่อ 11 พ.ย. 36) เป็นคนไม่ดี ไม่ทำตามคำพูด ทำให้เกิดการปฏิวัติ เกิด
 ปัญหาความแตกแยกทางการเมือง ทำให้ผู้คนล้มตายมากมาย เป็นคนชอบพูดให้ประชาชน
 สงสัยแคลงใจในรัฐบาล ชอบพูดปรักปรำคนในสภา ดีแต่พูดไม่เห็นทำจริง ชอบด่าในสิ่งที่ดีๆ
 ชอบใช้เอกสารที่ทางราชการไม่ได้ตรวจสอบจึงไม่ทราบว่าเป็นข้อเท็จจริงเช่นไร พาประชาชน
 เดินชบวนต่อต้าน ทำให้บ้านเมืองวุ่นวายใช้คำพูดไม่ไพเราะ แสดงความมุ่งมั่นว่าต้องชนะ
 เป็นคนเห็นแก่ตัวชอบพูดเรื่องที่จะล้มรัฐบาล ท่านอายุมากแล้วควรปล่อยให้คนรุ่นหลังได้แสดง
 ฝีมือ และไม่ชอบผู้ซื่อเสียด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N = 30	ร้อยละ
20. ถ้านักเรียนมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง นักเรียนจะเลือกสมาชิกสภาผู้แทนที่มีคุณลักษณะอย่างไร		
20.1 มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงบ้านเมือง	14	46.67
20.2 ไม่ซื่อเสียง	12	40.00
20.3 ตั้งใจทำงาน บริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้า	10	33.33
20.4 ไม่เห็นแก่ตัว ทำเพื่อประชาชน	8	26.67
20.5 เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	8	26.67
20.6 พูดจริงทำจริง กล่าวคิด กล่าวทำ กล่าวตัดสินใจ	7	23.33
20.7 เป็นคนสุภาพ มีนิสัยดี มีคุณธรรม มีเหตุผล	6	20.00
20.8 เป็นผู้นำที่ดี มีความสามารถในการบริหารบ้านเมือง	6	20.00
20.9 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นกันเองกับประชาชน ใจดี ไม่ข่มเหงประชาชน	5	16.67
20.10 พูดเก่ง พูดจาย่างสุภาพ	4	13.33
20.11 มีการศึกษาดี	3	10.00
20.12 มีความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือประชาชนทั้งต่อหน้าและลับหลัง	3	10.00
20.13 เป็นคนในท้องถิ่นที่รับสมัครเลือกตั้ง	2	6.67

จากตารางที่ 29 จากการสัมภาษณ์นักเรียนด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองการปกครองผลปรากฏว่า นักเรียน ร้อยละ 96.67 ดูรายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง คือรายการข่าวภาค 19.00-20.00 น. รองลงมา ร้อยละ 73.33 เป็นรายการขอล่วงหน้า ร้อยละ 56.00 ฟังข่าวการเมืองจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา 19.00-20.00 น.

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน นักการเมืองที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือร้อยละ 33.33 พลตรีจำลอง ศรีเมือง รองลงมา ร้อยละ 26.67 นายชวน หลีกภัย

เหตุผลที่นักเรียนชอบนักการเมือง ที่กล่าวมา มีดังนี้ คือเป็นนักการเมืองที่ไม่
 ซื่อเสี้ยง หาเสียงด้วยความสุจริตมีความกล้าหาญ เสียสละ ชอบช่วยเหลือประชาชนโดยไม่หวัง
 ผลตอบแทน มีใจเป็นธรรม และเป็นคนไม่ถือตัว เป็นคนมีเหตุผล ไม่ข่มเหงประชาชน เป็นคน
 ตรงต่อเวลาและรู้หน้าที่เป็นคนพูดจริงทำจริง พูดเก่ง ฉะฉานดี มีความสามารถทำงานการเมือง
 ตั้งแต่อายุน้อยและบริหารประเทศทำให้เศรษฐกิจรุ่งเรือง

นักเรียนได้ให้เหตุผลที่ไม่ชอบนักการเมือง ด้วยเหตุผลดังนี้ คือ เป็นคนไม่ดี ไม่มี
 ความรับผิดชอบ ไม่น่าไว้วางใจ ชอบใช้อำนาจในทางที่ผิด ชอบว่าผู้อื่นที่ไม่วางใจตน (ดูจากกร
 อภิปรายไม่วางใจเมื่อ 11 พ.ย. 36) เป็นคนไม่ดี ไม่ทำตามคำพูด ทำให้เกิดการปฏิวัติ
 พาประชาชนเดินขบวนต่อต้าน ทำให้บ้านเมืองวุ่นวายผู้คนล้มตายมากมาย เกิดความแตกแยก
 ทางการเมือง ทำให้เป็นคนชอบพูดให้ประชาชนสงสัยแครงใจในรัฐบาล ชอบพูดปรักปรำคนใน
 สภา ดีแต่พูดไม่เห็นทำจริง ชอบตำหนิสิ่งที่ดีๆ ชอบใช้อเอกสารที่ทางราชการไม่ได้ตรวจสอบจึง
 ไม่ทราบว่าเป็นข้อเท็จจริงเช่นไร ใช้คำพูดไม่ไพเราะ แสดงความมุ่งมั่นว่าต้องชนะเป็นคนเห็นแก่
 ตัวชอบพูดเรื่องที่จะล้มรัฐบาล ท่านอายุมากแล้วควรปล่อยให้คนรุ่นหลังได้แสดงฝีมือ และไม่
 ชอบผู้ซื่อเสี้ยง

นักเรียนจะเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีคุณลักษณะดังนี้ คือ จะต้องเป็นผู้ที่มี
 มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงบ้านเมือง ไม่ซื่อเสี้ยง ตั้งใจทำงาน บริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้า
 ไม่เห็นแก่ตัวทำเพื่อประชาชน เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ พูดจริงทำจริง กล้าคิด
 กล้าทำ กล้าตัดสินใจเป็นคนสุภาพ มีนิสัยดี มีคุณธรรม มีเหตุผล เป็นผู้นำที่ดี มีความสามารถ
 ในการบริหารบ้านเมืองมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นกันเองกับประชาชน ใจดีไม่ข่มเหงประชาชน
 พูดเก่ง พูดจาอย่างสุภาพ มีการศึกษาดี มีความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือประชาชนทั้งต่อหน้าและ
 ลับหลัง เป็นคนในท้องที่ที่รับสมัครเลือกตั้ง

คู่มือจริยศึกษา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่
ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในตารางที่ 30-34

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของครู จากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอน
การเมืองการปกครอง จำแนกตามด้านการเตรียมการสอน

รายการสังเกต	จำนวน การ ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการเตรียมการสอน		
1. มีการศึกษาทำความเข้าใจคู่มือ แผนการสอน ก่อนทำการสอน	10	100.00
2. มีการจัดทำบันทึกการสอน	10	100.00
3. มีการเตรียมสื่อการสอน	10	100.00
4. มีการเตรียมเครื่องมือวัดผล	10	100.00
5. บันทึกการสอนได้รับการตรวจจากผู้บริหารหรือครูที่ได้รับมอบ หมายจากผู้บริหาร	10	100.00

จากตารางที่ 30 การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครอง
ด้านการเตรียมการสอน ผลปรากฏว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยการ
การเมืองการปกครองทุกคน มีการศึกษาทำความเข้าใจคู่มือ แผนการสอน ก่อนทำการสอน มีการ
จัดทำบันทึกการสอนมีการเตรียมสื่อการสอน เครื่องมือวัดผล บันทึกการสอนได้รับการตรวจ
จากผู้บริหารหรือครูที่ได้รับมอบหมาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของครู จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในเมือง
การปกครอง จำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการสัมภาษณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
1. ดำเนินการสอนตามที่กำหนดไว้ในบันทึก การสอน	2.73	0.59	มาก	-
2. มีการเชื่อมโยงสภาพสังคม ชั่วและเหตุ การณ์ปัจจุบัน เข้ากับเนื้อหา	2.90	0.316	มาก	-
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	2.90	0.316	มาก	-
4. มีการใช้เทคนิคและวิธีการสอนหลายวิธี				
การบรรยาย	2.60	0.516	มาก	-
การอภิปราย	2.77	0.44	มาก	-
การใช้กระบวนการกลุ่ม	2.44	0.53	ปานกลาง	1
การสร้างสถานการณ์จำลอง	2.33	0.52	ปานกลาง	4
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	2.37	0.74	ปานกลาง	2
การศึกษานอกสถานที่	-	-	-	10
การใช้กรณีตัวอย่าง	2.50	0.75	ปานกลาง	2
การใช้บทบาทสมมติ	2.75	0.50	มาก	6
การใช้เกมและเพลง	2.20	0.84	ปานกลาง	5
5. มีการสรุปบทเรียนเมื่อสอนเสร็จ	2.80	0.42	มาก	-
6. มีการเสริมแรงระหว่างการทำการสอน	2.20	0.42	ปานกลาง	-
7. ให้นักเรียนปฏิบัติงานเป็น				
- รายบุคคล	2.44	0.53	ปานกลาง	-
- เป็นกลุ่ม	2.67	0.50	มาก	-

จากตารางที่ 31 การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลปรากฏว่า ครูดำเนินการสอนตามที่กำหนดไว้ใน บันทึกการสอน มีการเชื่อมโยงสภาพสังคม ชั่วและเหตุการณ์ปัจจุบัน เข้ากับเนื้อหา และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เทคนิคและวิธีการสอนที่ครูผู้สอนใช้อยู่ ในระดับมากได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การใช้บทบาทสมมติ ส่วนวิธีการใช้กระบวนการกลุ่ม การสร้างสถานการณ์จำลอง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้ เกมและเพลงใช้สอนในระดับปานกลาง และการสอนที่ครูไม่ได้ปฏิบัติคือ พาไปศึกษานอกสถานที่ ในระดับมาก มีการสรุปบทเรียนเมื่อสอนเสร็จมีการเสริมแรงระหว่างการทำการสอน ในระดับปานกลาง และให้นักเรียนปฏิบัติงานเป็นเป็นกลุ่มอยู่ในระดับมากส่วนการทำงานเป็นรายบุคคลปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของครู จากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมือง การปกครอง จำแนกตามด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

รายการสังเกต	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน				
1. สภาพห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	2.20	0.63	ปานกลาง	-
2. มีการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้เป็น ประชาธิปไตย				
- การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม เพื่อสะดวกในการทำงานร่วมกัน	2.58	0.67	มาก	-
- กลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงเวลา	2.56	0.53	มาก	1
3. มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน				
- ในห้องเรียนมีข้อตกลงร่วมกัน	2.70	0.48	มาก	-
- ครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงออก	2.90	0.32	มาก	-
- ครูเปิดโอกาสมีอิสระในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน	2.80	0.42	มาก	-
4. มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน	2.90	0.32	มาก	-

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของครู จากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมือง
การปกครอง จำแนกตามานการใช้สื่อการสอน

รายการสัมภาษณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
ด้านการใช้สื่อการสอน				
1. สื่อการสอนที่ใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.20	0.79	ปานกลาง	-
2. มีการใช้สื่อการสอนตามที่กำหนดไว้ใน บันทึกการสอน	2.40	0.69	ปานกลาง	-
3. มีการใช้สื่อดังต่อไปนี้				
ตำราและเอกสารประกอบการเรียน	2.80	0.42	มาก	-
รูปภาพ	2.80	0.42	มาก	-
แผนภูมิ	2.85	0.38	มาก	-
บัตรคำ	2.4	0.89	ปานกลาง	6
บัตรงาน	2.64	0.67	มาก	4
สไลด์	-	-	-	10
เทปเสียง	2.5	0.71	มาก	8
วีดิทัศน์	-	-	-	10
โทรทัศน์	-	-	-	10
หนังสือพิมพ์	2.75	0.46	มาก	2
เกมและเพลง	2.5	0.58	ปานกลาง	6
สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือ กรณีตัวอย่าง	2.67	0.52	มาก	4
ตัวอย่างสิ่งของ หรือสิ่งพิมพ์	2.5	0.84	ปานกลาง	4

จากตารางที่ 32 การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครอง ด้านการใช้สื่อการสอน ผลปรากฏว่า ครูผู้สอนมีสื่อการสอนที่ใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีการใช้สื่อการสอนตามที่กำหนดไว้ในบันทึกการสอน ในระดับปานกลาง มีการใช้สื่อต่อไปนี้ ได้แก่ ตำราและเอกสารประกอบการเรียน รูปภาพ แผนภูมิ บัตรงาน เทปเสียง หนังสือพิมพ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือกรณีตัวอย่าง ในระดับมาก บัตรคำ เกมและเพลงตัวอย่าง สิ่งของหรือสิ่งพิมพ์ในระดับปานกลางส่วนสื่อที่ครูผู้สอนไม่นำมาใช้ในการสอน คือ สไลด์ วีดิทัศน์ โทรทัศน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 33 การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครอง
ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน จะพบว่าครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
หน่วยการเมืองการปกครองทุกคน จัดสภาพห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน
การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระดับปานกลาง มีการสร้างบรรยากาศและ
สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้เป็นประชาธิปไตย โดยการจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม เพื่อสะดวกในการทำงาน
ร่วมกันในแต่ละกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงเวลาในระดับมาก มีการสร้างปฏิสัมพันธ์
ระหว่างครูกับนักเรียนโดยมีข้อตกลงร่วมกัน ครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีโอกาส
แสดงออก และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียนใน
ระดับมาก มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกันในระดับมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของครูการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมือง
การปกครอง จำแนกตามด้านการวัดและประเมินผล

รายการสังเกต	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
ด้านการวัดและประเมินผล				
1. มีการวัดความรู้พื้นฐานนักเรียนก่อนเรียน	2.23	2.23	ปานกลาง	2
2. มีการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร	2.40	2.40	ปานกลาง	-
3. มีการวัดประเมินผล ด้วยวิธีหลาย ๆวิธี เช่น				
- การสังเกต	2.70	0.48	มาก	-
- การใช้แบบทดสอบ	2.71	0.49	มาก	3
- การให้นักเรียนตอบคำถาม	2.80	0.42	มาก	-
- การให้นักเรียนเขียนรายงาน	2.20	0.79	ปานกลาง	2
- การตรวจสมุดแบบฝึกหัด	2.63	0.52	มาก	2
4. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล พฤติกรรมตามวิถีทางประชาธิปไตย	2.20	0.79	ปานกลาง	-
5. มีการติดตามดูแลพฤติกรรมของนักเรียน				
- ระหว่างการดำเนินกิจกรรม	2.60	0.69	มาก	-
- หลังการดำเนินกิจกรรม	2.44	0.73	ปานกลาง	2

จากตารางที่ 34 การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครอง
ด้านการวัดและประเมินผล จะพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยการเมือง
การปกครองส่วนใหญ่วัดความรู้พื้นฐานนักเรียนก่อนเรียนและวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่
กำหนดไว้ในหลักสูตร ในระดับปานกลาง การวัดประเมินผล ครูใช้วิธีหลายวิธี ได้แก่ การ
สังเกต การใช้แบบทดสอบ การให้นักเรียนตอบคำถาม การตรวจสมุดแบบฝึกหัด ปฏิบัติใน
ระดับมากส่วนการให้นักเรียนเขียนรายงานครูปฏิบัติในระดับปานกลาง การให้นักเรียน

มีส่วนร่วมในการประเมินผลพฤติกรรมตามวิถีทางประชาธิปไตยครูปฏิบัติในระดับปานกลาง
ครูทุกคนติดตามดูแลพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการดำเนินกิจกรรม ปฏิบัติในระดับมาก
ส่วนการประเมินหลังการดำเนินกิจกรรมครูส่วนใหญ่ปฏิบัติในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการทางการศึกษาเกี่ยวกับ สถานภาพ และความคิดเห็น ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในตารางที่ 35 - 36

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N= 41	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	37	90.24
หญิง	4	9.76
อายุ		
30 - 40 ปี	3	7.32
41 - 50 ปี	12	29.27
51 - 60 ปี	16	39.02
60 ปี ขึ้นไป	10	24.39
2. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	31.71
ปริญญาตรี	19	46.34
สูงกว่าปริญญาตรี	9	21.95
3. สาขาวิชาที่จบการศึกษา		
บริหารการศึกษา	5	12.20
นิติศาสตร์	5	12.20
บริหารธุรกิจ	3	7.32
บริหารงานบุคคล	2	4.88
สังคมศึกษา	2	4.88
วิจัยการศึกษา	1	2.44

ตารางที่ 34 ต่อ

รายการสัมภาษณ์	ความถี่ N=41	ร้อยละ
ฟิสิกส์	1	2.44
อังกฤษ	1	2.44
ภาษาไทย	1	2.44
การตลาด	1	2.44
ช่างก่อสร้าง	1	2.44
วิศวกรรมโยธา	1	2.44
ศึกษาศาสตร์	1	2.44
จิตวิทยาการศึกษา	1	2.44
(ไม่ระบุสาขา)	10	24.39
4. ประสบการณ์ทางการเมือง		
1 - 10 ปี	21	51.22
11 - 20 ปี	10	24.39
21 ปี ขึ้นไป	3	7.32
ประสบการณ์ทางการศึกษา		
5 - 10 ปี	4	9.76
11 - 20 ปี	7	17.07
21 - 30 ปี	18	43.90
31 ปี ขึ้นไป	3	7.32
6. ท่านเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองหรือไม่		
เคย	35	85.37
ไม่เคย	6	14.63

จากตารางที่ 35 แสดงว่าสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็น
กรรมวิธีการทางการศึกษาที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ร้อยละ 90.24 เป็นเพศชาย และร้อยละ 9.76
เป็นเพศหญิง ร้อยละ 39.02 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 46.34 จบการศึกษาระดับ
ปริญญาตรีมากที่สุดสาขาวิชาบริหารการศึกษาและนิติศาสตร์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.22
มีประสบการณ์ทางการเมือง 1-10 ปี และ ร้อยละ 43.90 มีประสบการณ์ทางการศึกษา 21 -
30 ปี ร้อยละ 85.37 เคยเข้ารับการอบรม สัมมนา หรือดูงานการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการ
เมืองการปกครอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 การอบรม สัมมนา หรือดูงานการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมาธิการทางการศึกษา

ลำดับที่	จังหวัดหรือประเทศที่ไปดูงาน	หน่วยงานที่จัด	สิ่งที่ได้รับหรือประทับใจจากการดูงาน
1	อเมริกา	-รัฐสภา	- บทบาทของการบริหารการศึกษา
2	อังกฤษ	-กรรมาธิการทางการศึกษา	- การวางแผนพัฒนาการศึกษา
3	ฝรั่งเศส	ศึกษา	- การจัดการศึกษาในรูปแบบของประชาธิปไตยในแต่ละประเทศ
4	สวิสเซอร์แลนด์	-กระทรวงศึกษาธิการ	- การปกครอง และพัฒนาประเทศตามระบอบประชาธิปไตย
5	เยอรมัน	-เทศบาล	- ข้อมูลเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศ
6	ออสเตรีย	-จังหวัด	- การสนับสนุนการศึกษาโดยให้งบประมาณการจัดการศึกษาถึง 7 % เมื่อเทียบกับประเทศไทยให้เพียง 2.5 % ซึ่งนับว่าน้อยมาก
7	อิตาลี	-กรมการปกครอง	- การเน้นความรับผิดชอบ
8	เชคโกสโลวา		- การเน้นจริยธรรม กีฬา ดนตรี
9	เกีย		- การจัดการศึกษาที่เน้นความสามารถพิเศษเฉพาะบุคคล
10	ออสเตรีย		- การส่งเสริมความสามารถตั้งแต่เด็กเล็ก
11	จีน		- การสอนให้เด็กเป็นผู้ใหญ่รู้จักช่วยเหลือตนเอง มีความรับผิดชอบสูง
12	เกาหลี		- การจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงมากกว่าการสอนทฤษฎี
13	ญี่ปุ่น		
14	สิงคโปร์		
15	บรูไน และทั่วทุกภาคในประเทศไทย		

ตารางที่ 36 ต่อ

ลำดับที่	จังหวัดหรือประเทศ ที่ไปดูงาน	หน่วยงานที่จัด	สิ่งที่ได้รับหรือประทับใจ จากการดูงาน
			<ul style="list-style-type: none"> - การนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น - การสอนให้ผู้เรียนมีระเบียบ วินัย เคารพต่อกฎหมาย - การสอนให้รักชาติ มีอุดมการณ์ เน้นเอกลักษณ์ของชาติ - เน้นการรักษาความสะอาดของบ้านเมือง

จากตารางที่ 36 การอบรม สัมมนา หรือดูงานการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมาธิการทางการศึกษา จะพบว่า มีประเทศอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส สวิสเซอร์แลนด์ เยอรมัน ออสเตรีย อิตาลี เชคโกสโลวาเกีย ออสเตรีย จีน เกาหลี ญี่ปุ่น สิงคโปร์ บรูไน และทั่วทุกภาคในประเทศไทย หน่วยงานที่จัด ได้แก่ รัฐสภา กรรมาธิการทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรมการปกครอง เทศบาล จังหวัด สิ่งที่ได้รับหรือประทับใจจากการดูงาน คือ บทบาทของการบริหารการศึกษา การวางแผนพัฒนาการศึกษา การจัดการศึกษาในรูปแบบของประชาธิปไตยในแต่ละประเทศ การปกครองและพัฒนาประเทศตามระบอบประชาธิปไตย ข้อมูลเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศ การสนับสนุนการศึกษาโดยใช้งบประมาณการจัดการศึกษาถึง 7 % เมื่อเทียบกับประเทศไทยให้เพียง 2.5 % ซึ่งนับว่าน้อยมาก การเน้นความรับผิดชอบ การเน้นจริยธรรม กีฬาดนตรีการจัดการศึกษาที่เน้นความสามารถพิเศษเฉพาะบุคคล การส่งเสริมความสามารถตั้งแต่เด็กเล็กการสอนให้เด็กเป็นผู้ใหญ่รู้จักช่วยเหลือตนเอง มีความรับผิดชอบสูง การจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงมากกว่าการสอนทฤษฎี มีการเน้นสื่อ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีสื่อที่ครบครันและทันสมัย การนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การสอนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ต่อกฎหมายเคารพ การสอนให้รักชาติ มีอุดมการณ์ เน้นเอกลักษณ์ของชาติ เน้นการรักษาความสะอาดของบ้านเมือง

จากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็น
กรรมการทางการศึกษา จำนวน 41 ท่าน มีแนวคิดพอสรุปเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

คุณสมบัติของนักการเมือง ที่จะส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยของไทยได้อย่าง
สมบูรณ์มีดังนี้คือ

1. ด้านคุณธรรม ได้แก่ เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม สุภาพเรียบร้อยไม่ก้าวร้าว
หรือด่าทอ มีวินัยในตนเอง รักสัจจะ ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คอร์รัปชันจริงใจ มีวาจาสัตย์ ไม่กลับกลอก
มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีสามัคคี มีศีลธรรม

2. ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ เป็นคนเรียบง่าย รู้จักวางตัว มีมนุษยสัมพันธ์เป็นกันเอง
เข้าได้กับประชาชนได้ดีและบุคคลทุกระดับ มีความอดทนสูง มีน้ำใจเป็นนักกีฬา จะต้องมีความ
ดี เป็นแบบฉบับของประชาชนทุกด้าน เช่นมีอาชีพสุจริต มีครอบครัวเป็นแบบฉบับ เป็นผู้นำที่ดี
ในครอบครัว ประชาชนยอมรับ ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอเป็นผู้ที่ช่วยเหลือตนเองได้ (มีความ
พร้อมทางฐานะ ความรู้) และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นได้

3. ด้านประสบการณ์ ได้แก่ มีการศึกษาหรือความรู้มีความสามารถ อย่างต่ำ
ปริญญาตรีใกล้ชิดกับประชาชนและรู้ปัญหาของประชาชน รักและห่วงใยประชาชน

4. ด้านความสามารถ ได้แก่ เป็นนักประสานงานที่ดี รู้จักทำงานเป็นทีม เป็นผู้นำ
และผู้ตามที่ดี มีความกล้าเพื่อส่วนรวม มีความคิดสร้างสรรค์ ก้าวไกล ทนต่อเหตุการณ์ กล้า
เปลี่ยนแปลงสิ่งเก่าๆ ให้ดีขึ้น แก้ปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชนได้ มีความสามารถในการคิด
อย่างรอบคอบ รู้จักนำเอาข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถ
นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านต่างๆ รวดเร็วทั้งด้านการทำงานและการตัดสินใจ

5. ด้านอุดมการณ์และจรรยาบรรณ ได้แก่ เป็นนักประชาธิปไตยใจกว้างยอมรับฟัง
ความคิดของผู้อื่น มีเหตุผลสูง ยึดมั่น เชื่อมมั่นในระบอบประชาธิปไตยมีอุดมการณ์ทางการเมือง มี
ความสำนึกต่อบ้านเมือง มีความตั้งใจทำงานเพื่อประชาชน มีความเสียสละ มุ่งทำงานเพื่อ
ส่วนรวม อุทิศตนให้กับสังคม ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งทางการเมืองมีจุดยืนที่แน่นอน
ไม่เปลี่ยนพรรคหรือย้ายพรรคบ่อยๆ มีจรรยาบรรณในการเป็นส.ส. มีบทบาทในสภาและการ
บริหารบ้านเมือง รู้และเข้าใจบทบาท หน้าที่ของตนเอง

คุณสมบัติของนักการเมืองที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า นักการเมืองที่ดีจะต้องมีครบทั้ง 5
ด้านคือ ด้านคุณธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านประสบการณ์ ด้านความสามารถ ด้านอุดมการณ์
และจรรยาบรรณ

จากวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่ผ่านมา เช่น เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ จนมาถึงสภาพการเมืองในปัจจุบันจะมีผลต่อทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองของประชาชน และนักเรียนในระดับประถมศึกษา คือ ทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ สนใจหรือตื่นตัวทางการเมืองการปกครองมากขึ้น โดยเฉพาะวัยรุ่นมีความสนใจมากขึ้น แต่ในชนบทยังให้ความสนใจและตื่นตัวทางการเมืองน้อยมาก

ในขณะที่เดียวกันชาวชนบทมองการเมืองเป็น 2 พวก ได้แก่ พวกแรกเข้าใจว่าการเรียกร้องสิทธิ เพื่อล้มระบอบเผด็จการได้ด้วยการเดินขบวน ก่อม็อบ พวกที่สองไม่เข้าใจการเมืองมองว่า เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้บ้านเมืองวุ่นวาย โดยไม่ได้ผลดีอะไรและเป็นปัญหาการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยถูกทำลาย นับเป็นบทเรียนที่อันตรายสำหรับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทำให้การพัฒนาประชาธิปไตยต้องหยุดชะงัก หรือถอยหลังเข้าคลองทั้งที่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาประชาธิปไตยมาเกือบ 60 ปี การเมืองย้อนสู่อดีตกลับเข้าสู่ระบบเผด็จการ นำมาซึ่งการปฏิบัติโดยอ้างว่าทำเพื่อประชาชนทำให้การเมืองระบอบประชาธิปไตยพัฒนาได้ช้าหรือแ่ยลง ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ เสถียรภาพ ความมั่นคงของประเทศ โดยมีผลไปยังการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ขาดความเชื่อถือและการยอมรับในต่างประเทศปัญหาและความขัดแย้งทางการเมืองย่อมมีผลทางลบต่อความรู้สึกของประชาชนเป็นการสร้างจิตสำนึกในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนเป็นการสร้าง และเป็นข้อเตือนใจว่า ประชาชนไม่ควรใช้ความรุนแรง ควรใช้เหตุผล ประชาชนเข้าใจถึงระบอบเผด็จการและประชาธิปไตยโดยไม่ยอมให้คนกลุ่มหนึ่งมาใช้อำนาจโดยไม่ถูกวิธี ส่งผลให้ประชาชนมีการเลือกเฟ้นผู้จะมาเป็นตัวแทนของตนมากขึ้น เชื่อในความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำที่มาจาก การเลือกตั้ง นอกจากนี้เหตุการณ์ดังกล่าวสร้างความสับสนแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและความไม่แน่นอนทางการเมือง ประชาชนและนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการเมืองได้ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมือง ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจปัญหาการเมืองที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาเทศบาลมีหลายท่านได้กล่าวถึงผลกระทบต่อ นักเรียนในระดับประถมศึกษาว่า เหตุการณ์ดังกล่าวมีผลกระทบต่อเด็กนักเรียนน้อยมาก อาจมีบ้างในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จะเกิดความสับสนในการเมือง ผลมาจากการถ่ายทอดของครู และจากการพูดคุยของผู้ใหญ่ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวสามารถนำมาเป็นตัวอย่างในการสอน และเปรียบเทียบการเมืองที่ผ่านมาได้จะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในขณะที่เดียวกันเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีหรือไม่สร้างสรรค์แก่

เด็ก ในการใช้ความรุนแรงเป็นข้อตัดสิน ทำให้นักเรียนบางส่วนเกิดทัศนคติที่ไม่ดี เห็นแก่ตัว ขาด การยอมรับกฎระเบียบกติกาของส่วนรวม ขาดความซื่อสัตย์-สุจริตทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ สนใจในการเมืองมากขึ้น สังเกต จากการเข้าพบปะประชาชนจะเห็นได้ว่าคนอายุ 40 ปี ขึ้นไปไม่ค่อยสนใจ คนหนุ่มเข้าใจ สนใจดี รู้จักไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งมากขึ้น รู้จักเลือกนักการเมืองที่มีคุณสมบัติที่ดีมีความซื่อสัตย์ ช่วยเหลือประชาชนและบางท่านได้ให้ความคิดเห็นว่าประชาชนยังมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองในระดับ ปานกลางเท่านั้นโดยเฉพาะในต่างจังหวัดประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการเมืองน้อยมาก ซึ่ง กล่าวได้ว่าประชาชนในเขตตัวเมืองใน เช่นเขตเทศบาล สุขาภิบาล ในเมืองที่มีมหาลัยตั้งอยู่ มีความ เข้าใจและสนใจ มากขึ้นประชาชนในเขตนอกตัวเมือง หมู่บ้านที่ห่างไกลมีความเข้าใจและสนใจ น้อย จะเห็นได้จากยังมีการซื้อเสียงในการเลือกตั้งแต่ละครั้งในท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็น กรรมการทางการเมืองการศึกษาถึงความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ของประชาชนใน ท้องถิ่นส่วนใหญ่ซึ่งมีหลายท่านได้ให้ทัศนะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะ เข้าใจเฉพาะประชาชนประกอบอาชีพรับราชการและประชาชนที่สัมผัสราชการ สมาชิกสภาผู้ แทนราษฎรที่เป็นกรรมการและสมาชิกสภาเทศบาลได้แสดงความคิดเห็นไว้จำนวน 6 ท่าน

2. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจน้อยมาก สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการและสมาชิกสภาเทศบาลได้แสดงความคิดเห็นไว้จำนวน 27 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 66.38

3. ประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการและสมาชิกสภาเทศบาลได้แสดงความคิดเห็นไว้จำนวน 8 ท่าน

จากทัศนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการและสมาชิกสภาเทศบาล จะเห็นได้ว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจน้อยมาก โดยให้เหตุผลว่า เพราะประชาชนขาดความรู้พื้นฐานเรื่องการกระจายอำนาจ ขาดการชี้แจง แนะนำเรื่องการ กระจายอำนาจอย่างทั่วถึงจากรัฐบาล ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการกระจายอำนาจ เพราะประชาชนยังมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ อยู่ในภาวะถูกรอบงำจากข้าราชการประจำมาโดย ตลอด

นอกจากนี้สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการทาง การศึกษาทุกท่านยังได้แสดงความคิดเห็นด้วยกับนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น แต่ต้องดู

ความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่น ในแต่ละจังหวัด เพราะบางภูมิภาค เช่น สี่จังหวัดภาคใต้ยังเกิดปัญหาทางศาสนา หรือบางแห่งยังมีส่วนกลางคอยดูแลอยู่ ต้องกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป

สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมาธิการทางการศึกษา ยังได้ให้ข้อเสนอแนะถึงวิธีการที่จะทำให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. ควรจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการกระจายอำนาจ อย่างทั่วถึง โดยจัดลงในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ ให้ความรู้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เด็ก
2. ควรสนับสนุนให้การศึกษานอกระบบโรงเรียน สอดแทรกความรู้เรื่องการกระจายอำนาจลงในหลักสูตร และวิชาชีพ เพื่อยกระดับการศึกษาของประชาชน
3. รัฐบาลควรมีบทบาทเอาใจจริงเอาใจที่จะใช้กลไกของรัฐไปสร้างครีธาให้ประชาชนเชื่อถือไม่เอาใจข้าราชการประจำ ให้ชาวชนบทได้มีบทบาทในการปกครองท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริงโดยกำหนดตำบลเป็นนิติบุคคล
4. ควรจัดวิทยากรหรือผู้มีความรู้มาอบรมให้คำแนะนำ ชี้นำ ทำความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์โดย การโฆษณา ทางสื่อมวลชน ทางวิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงผลดีผลเสียของการกระจายอำนาจ แล้วให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ จะเห็นได้ว่าสื่อที่นำมาเผยแพร่จะบอกแต่ผลดี ประชาชนเลยไม่ทราบว่าเป็นอย่างไร แล้วมองไม่เห็นเป็นรูปธรรม
5. จัดให้มีสภาตำบลและจัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีบทบาทและอำนาจอย่างแท้จริงจะทำให้ภาพลักษณ์ของประชาธิปไตยเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น
6. จัดโครงการพบปะประชาชนในชุมชนต่างๆ หมุนเวียนไปบริการด้านต่างๆ พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตยฝ่ายการปกครองต้องให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง และรับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นโดยเร็ว เริ่มจากสภาตำบล สุขาภิบาล เพื่อให้ประชาชนเรียนรู้ด้วยการกระทำ
7. ต้องจัดอบรม สั่งสอนประชาชนให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยมีตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจนชี้แจงถึงผลดีของการปฏิบัติ และเอารูปแบบการกระจายอำนาจ ลงสู่ท้องถิ่นให้ประชาชนได้เห็น ได้ปฏิบัติจริง ให้ทราบถึงประโยชน์ และให้ชาวบ้านได้เข้ามารับรู้ ควบคุมตรวจสอบการใช้งบประมาณของท้องถิ่น ซึ่งบางครั้งอาจจะผิดหรือถูกต้องค่อยๆ ปรับปรุงไป
8. ต้องให้หน่วยงานทางรัฐสภาเป็นผู้ดำเนินการเผยแพร่ความรู้ หรือให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบรับไปดำเนินการเอง หรือให้ส.ส.ในพื้นที่รับไปดำเนินการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในทุกเรื่อง ต้องให้ประชาชนรับทราบรับรู้ เข้าใจ เพราะประชาชนเป็น

เจ้าของประเทศ และที่สำคัญการให้ความรู้กับประชาชนโดยไม่ให้ถูกครอบงำจากข้าราชการประจำ

จากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการธิการทางการศึกษาถึงเหตุผลที่คิดว่าประชาชนเลือกตนเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน (ชนะการเลือกตั้ง) มีดังนี้ คือความนิยมในตัวบุคคล เกิดความศรัทธาในส่วนตัว มีการศึกษา มีความรู้และประสบการณ์เป็นคนในพื้นที่ มีประวัติ ชื่อเสียงส่วนตัวและผลงานการทำงานดีจนเป็นที่รู้จักของประชาชน มีการแสดงออกทางความรับผิดชอบความรู้จักคุ้นเคยและทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมตลอดมา มีความเชื่อถือในชื่อเสียงของพรรคและนโยบายพรรค มีทีมงานที่มีความรู้ความสามารถและอุทิศตนให้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง เข้าถึงประชาชน รับรู้ เข้าใจ ปัญหา ความทุกข์ ช่วยแก้ปัญหาของประชาชนได้บำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ใกล้ชิดและจริงใจต่อประชาชน ต่อสู้เพื่อประชาชน มีคุณธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นกันเองกับประชาชน ร่วมงานประเพณี-การศึกษา ศาสนา ในโอกาสที่อำนวย ร่วมงานสังคมกับท้องถิ่นเป็นประจำ ทำประโยชน์ให้กับสังคมและส่วนรวมมาก ประชาชนมองเห็นความซื่อสัตย์ จริงใจ เสียสละ ความตั้งใจจริงที่จะเข้ามาพัฒนาและให้ความช่วยเหลือท้องถิ่นหรือประเทศ มิใช่เข้ามาเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตัว ไม่ย้ายต้องการคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน ประชาชนได้ผลประโยชน์ตอบแทนและได้รับสิทธิพิเศษจึงเลือกบางท่านให้เหตุผลว่าประชาชนเห็นความดีและความศรัทธาต่อบรรพบุรุษสืบทอดต่อกันมา

แนวทางการพัฒนาความรู้และแนวปฏิบัติทางการเมืองการปกครองของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา ควรมีแนวทางดังนี้

1. กระทรวงศึกษาควรวางนโยบายให้ชัดเจนที่จะกำหนดวิชาการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยลงในหลักสูตรแต่ละชั้นปี ทั้งทฤษฎีการเมืองตั้งแต่ระบบที่ใกล้ตัว คือ ครอบครัวยุโรป โรงเรียน ชุมชน เทศบาล สุขาภิบาล สภาตำบล สภาอำเภอ (ในอนาคต) สภาจังหวัด และรัฐสภาการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น สิทธิ หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวโรงเรียน จนกระทั่งประชาธิปไตยซึมซาบในจิตวิญญาณของทุกคน ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเมืองเพื่อให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีทางการเมือง

2. ในการจัดอบรมเผยแพร่ควรให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู

3. จะต้องสร้างค่านิยม ความซื่อสัตย์ สุจริต เน้นคุณธรรม จริยธรรม และแนวทางการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียนเป็นประจำจนเกิดความซาบซึ้งแล้วนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

4. ในการจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกเรื่องการเมืองและจำลองการเมืองให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนควรได้รับความรู้ ฝึกปฏิบัติจริงและสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเพื่อให้เกิดความเข้าใจในรูปแบบ มองเห็นความสำคัญและผลดีของระบอบประชาธิปไตยโดยจัดตั้งระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมการหาเสียง การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง เลือกนายหมู่ เลือกตั้งสภานักเรียน การจัดประชุม และการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรณรงค์การเลือกตั้งในร่วมกับชุมชน

5. ควรให้โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรเสริมเรื่องการเมืองการปกครอง ทุกสัปดาห์ เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์และรู้ถึงประโยชน์ของการเรียนการเมือง ควรฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและฝึกการทำงานร่วมกันโดยมีครู อาจารย์คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำ หรือหาโอกาสตามวาระต่างๆ พูดเรื่องการเมืองให้นักเรียนฟังบ้าง

6. ควรจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์การสอน เช่น หนังสือพิมพ์ รูปภาพ วีดิทัศน์ แผนภูมิ ประกอบภาพการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมือง

7. สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อควรจัดอยู่ในรูปของการพัฒนาอาชีพ ให้เด็กมีความรู้ด้านการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งสอดแทรกเนื้อหาวิชาการและความรู้เรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีรายได้เป็นของตนเอง

8. ทุกโรงเรียนควรมีทุนหรือมูลนิธิหรือกองทุน หรือสมาคม โดยวิธีการที่รัฐจัดให้หรือดำเนินการโดยศิษย์เก่า หรืออื่นๆ เพื่อเป็นกองทุนสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง

9. เจ้าหน้าที่ของรัฐ ครู บุคคลในท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระภิกษุ ตลอดจนครอบครัวที่มีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ควรเป็นแบบอย่างที่ดี และถ่ายทอดความรู้ทางการเมือง

10. จัดให้มีการโฆษณา เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองทางสื่อสารมวลชนเช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสารและสิ่งพิมพ์ วิทยุ และให้บุคคลทางสื่อมวลชน เช่น นักจัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ ควรให้ความคิดทางการเมืองในทางที่ถูกต้องสลับรายการที่จัด

11. นักการเมืองควรปฏิบัติตนเป็นนักการเมืองที่ดี เป็นตัวอย่างแก่ประชาชน เมื่อมีโอกาสที่ต้องชี้แจง ถ่ายทอดความรู้ทางการเมืองที่ถูกต้องให้ประชาชนเข้าใจ เมื่อผู้ใหญ่เข้าใจก็จะถ่ายทอดซึมซับต่อไปยังเด็ก

การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีคุณลักษณะที่ดีในด้านการเมืองการปกครอง ในระดับประถมศึกษา พอสรุได้ดังนี้

เนื้อหาของหลักสูตรควรจัดยึดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น และตามความเหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กมีกิจกรรมส่งเสริมบรรยากาศการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น จะต้องมีการบริหารงานแบบประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามรูปแบบที่ถูกต้องแล้วจัดให้มีการประชุมสภานักเรียนเป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยมีคณะกรรมการสภานักเรียน ประกอบด้วย ประธานนักเรียน รองประธานเลขานุการ เทรย์ญญิก เข้ามาบริหารสภานักเรียนซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งของนักเรียนในโรงเรียน และแยกนักเรียนออกเป็น 4 สายตามสีต่างๆ เพื่อสะดวกในการบริหารโครงการประชาธิปไตย นำข้อสรุปจากการประชุมไปปฏิบัติโดยสมาชิกทุกคน เสนอโครงการบริหารประจำปีโดยสภานักเรียน

ในการสอนเรื่องการเมืองการปกครองควรแทรกไว้ในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน ทุกบทเรียน หรือทุกเนื้อหาวิชา หรือทุกกลุ่มประสบการณ์ ควรใช้กรณีตัวอย่าง และยกตัวอย่างของจริงภายในโรงเรียน ท้องถิ่น เพื่อชี้ให้เห็นพฤติกรรมของผู้นำในโรงเรียน ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศเช่นหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าชั้น ประธานนักเรียน ผู้นำท้องถิ่น ไปจนถึงผู้นำประเทศ จะต้องมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เด็กทราบถึงอำนาจ หน้าที่ เห็นส่วนดี ส่วนเสียของผู้นำในระดับต่างๆ โดยเปรียบเทียบจากสิ่งใกล้ตัว ไปหาสิ่งไกลตัว เพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น เปรียบเทียบผู้นำนักเรียนด้วยกันในแต่ละกลุ่ม แต่ละชั้น พร้อมทั้งแนะนำการเลือกผู้นำที่ดีโดยเริ่มจากสิ่งใกล้ตัว ไปหาสิ่งไกลตัวนักเรียน

ในการจัดกิจกรรมการเมืองการปกครอง ควรจัดให้เด็กมีทักษะเสริมสร้างลักษณะนิสัย การมีส่วนร่วมในสังคม การปฏิบัติต่อตนเองอย่างถูกต้องในระบอบประชาธิปไตย กล้าแสดงออกทางความคิดเห็นและรู้จักร่วมมือซึ่งกันและกัน โดยอาศัยพื้นฐานทางประชาธิปไตยเป็นหลัก ควรเน้นการปฏิบัติในชีวิตจริง ภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมการเลือกตั้งสภานักเรียน เลือกตัวแทนนักเรียนในกรณีต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ควรเน้นคุณสมบัติของการเป็นผู้นำที่มีในหัวหน้า การเป็นผู้ตามที่ดีมีการศึกษานอกสถานที่ โดยพาไปดูการเลือกตั้งในท้องถิ่น (การเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสุขาภิบาล ฯลฯ) และมีการอภิปรายหลังจากไปดูมาแล้วมีตัวอย่าง

การปฏิบัติให้เด็กได้เห็นได้กระทำเช่นการเลือกตั้งสถานนักเรียน เลือกตัวแทนนักเรียน เน้นคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

ในการจัดกิจกรรมการเลือกตั้ง ภายในโรงเรียนโดยให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ ครูเป็นเพียงผู้เสนอแนะให้คำปรึกษาเท่านั้น และควรปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีของการปฏิบัติอย่างถูกต้อง เช่น กรณีของการแจกทอพีในการหาเสียงของนักเรียน ครูจะต้องชี้แจงให้เด็กเข้าใจถึงวิธีการหาเสียงที่ถูกต้องโดยใช้ความสามารถของตัวนักเรียนในการสร้างศรัทธา ความเชื่อถือ การยอมรับ ซึ่งครูไม่ควรมองข้ามปัญหาเล็กๆ น้อยๆ เพราะจะฝึกนิสัยให้เด็กซื่อสัตย์และเห็นเป็นการกระทำที่ถูกต้องแนะนำวิธีการเลือกคนดี ว่าควรมีลักษณะอย่างไร เลือกมาเพื่ออะไร

ควรจัดกิจกรรมเน้นคุณภาพอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มีวิธีการประชาสัมพันธ์ ให้เด็กเกิดความเข้าใจ สร้างบรรยากาศในโรงเรียน ห้องเรียนให้เป็นประชาธิปไตย โดยมีครูเป็นตัวอย่างทางวินัยที่ดีแก่เด็กนักเรียน และที่สำคัญครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ ยุติธรรม ประชาธิปไตยในการประพฤติปฏิบัติ

เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระดับ ป.5-6

1. ลักษณะทั่วไปของระบอบประชาธิปไตย
2. การรู้จักสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และหน้าที่
3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
4. สถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ
5. สถาบันการปกครอง
6. การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ เมื่อพ.ศ.2475
7. ภัยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากเนื้อหาดังกล่าวข้างต้นที่ควรปรับปรุงหรือจัดไว้หรือเพิ่มเติมในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย สำหรับเด็ก ระดับประถมศึกษา จากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นกรรมการทางการศึกษา หลายท่านได้ให้ทัศนะ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ คงเดิม เพิ่มเติม ปรับปรุง มีดังนี้

1. เนื้อหาคงเดิม สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ให้เหตุผล ดังนี้ คือ

1.1 ควรเน้นทุกข้อ โดยเน้นให้ทุกคนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตน มีความเสียสละ และเห็นความสำคัญ และเข้าใจในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตย

1.2 ควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เน้นการปฏิบัติให้มากขึ้น มุ่งการนำไปใช้

1.3 ควรเน้น ข้อ 7 ให้ชัดเจน เรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญ บทบาท อำนาจหน้าที่ของส.ส. ตามวิถีทางประชาธิปไตยลงไปถึงประชาธิปไตยในหมู่บ้าน/ ตำบล

1.4 ทุกข้อมีความสำคัญดีอยู่แล้ว สำคัญที่ครูผู้สอน จะต้องมีการสอนที่ดี มีการนำเข้าสู่กระบวนการประชาธิปไตยอย่างถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. เนื้อหาเพิ่มเติม

2.1 ควรเพิ่มเรื่องวัฒนธรรมที่ดีทางการเมืองการปกครอง เรื่องบทบาทหน้าที่ของส.ส. วุฒิสภาและเพิ่มรายละเอียดของภัยการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น การใช้สิทธิในการเลือกตั้งอิทธิพลทุกรูปแบบที่เป็นภัยอย่างยิ่ง

2.2 ควรสอนให้รู้ถึงระบบการปกครองอื่นๆ ประโยชน์ ผลเสีย และข้อจำกัดของระบอบอื่นๆ

2.3 ควรเพิ่มเนื้อหาสถาบันครอบครัว เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกมองสถานภาพของตนเอง และปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันครอบครัว

2.4 ควรจัดเนื้อหาระเบียบการปกครองประเทศเข้าไว้ในหลักสูตรด้วย เพราะนักเรียนจะได้มีความรู้ ความเข้าใจให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเช่น เมื่อมีการกระจายอำนาจในท้องถิ่นประชาชนควรมีบทบาทอย่างไร นักเรียนจะช่วยเหลือผู้ปกครองได้อย่างไร ในหลักสูตรจะต้องจัดเนื้อหาความรู้ให้สอดคล้องกันทุกเรื่องและสามารถนำไปปฏิบัติได้มิใช่ใส่เนื้อหาให้เด็กท่องจำอย่างเดียว

3. ปรับปรุงทุกข้อ

3.1 ควรตัดเรื่องการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและเรื่องภัยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยออก เพราะมีเนื้อหายากสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา

3.2 ควรปรับปรุงลักษณะทั่วไปของระบอบประชาธิปไตย ให้รู้ถึงลักษณะที่ดีของประชาธิปไตย

3.3 ควรนำภาพพจน์ที่ดีของสถาบันการปกครองในลักษณะต่างๆ มาประชาสัมพันธ์

3.4 ควรรวมเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ เมื่อพ.ศ.2475

กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ควรวางนโยบายการจัดการเรียนการสอนการเมืองการปกครองในอนาคตเพื่อให้นักเรียนเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ มีดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ควรมีนโยบายการผลิตสื่อเกี่ยวกับเรื่องการเมืองการปกครองออกเผยแพร่อย่างจริงจัง และส่งเสริมกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองให้มีการแข่งขัน ประกวด กิจกรรมของโรงเรียน
2. กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ควรมีการวางแผน เป้าหมายในด้านการศึกษา และนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองในอนาคต
3. กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น มีมาตรการขยายโอกาสทางการศึกษาภาคบังคับให้สูงขึ้น และจัดงบประมาณสนับสนุน นโยบายเรื่องการเมือง
4. ควรมีการสนับสนุนให้เน้นการจัดกิจกรรม โดยจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบบทเรียน หรือเอกสารประกอบการเรียนอย่างละเอียดและส่งให้โรงเรียนยึดเป็นแนวปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันและติดตามผลการใช้เครื่องมือนี้แล้วประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
5. หลักสูตรการเรียนการสอนควรแทรกเนื้อหาพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยทุกระดับชั้นตามความเหมาะสม เน้นคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักรับผิดชอบ และเสียสละ สอนให้เห็นคุณค่า และความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เกสียดการคอร์รัปชันและการโกงชาติบ้านเมือง เน้นการปลูกฝังค่านิยม พฤติกรรมที่สำคัญตามระบอบประชาธิปไตย โดยนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง
6. แก้ไขหลักสูตรให้มีเนื้อหาการเมืองให้ทันกับสภาพปัจจุบัน และการเรียนรู้เรื่องรัฐสภา เน้นการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยให้มาก ๆ
7. จัดให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีสถานักเรียน บริหารกิจการของโรงเรียนโดยเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการเมืองการปกครองสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน
8. ผู้บริหารควรนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเมืองการปกครองมาจัดประสบการณ์พิเศษให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงเนื้อหาการเมืองอย่างต่อเนื่อง มีการพานักเรียนไปดูการประชุมสภาของจริง เช่น สภาตำบล สภาเทศบาล สภาจังหวัด เป็นต้น และควรให้ผู้แทนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมทำประโยชน์ทางการศึกษา

9. มีการใช้สื่อ ทัศนศึกษา ภาพยนตร์ สไลด์ เป็นกรณีตัวอย่างในลักษณะต่างๆ มาประกอบการสอนเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น และเสริมการปฏิบัติ ฝึกให้นักเรียนปฏิบัติจริง เน้นการทำงานเป็นหมู่คณะ ตามครรลองตามระบอบประชาธิปไตยโดยเริ่มที่ชั้นเรียนก่อน เช่นการพิจารณาเลือกหัวหน้าชั้น ถ้าเลือกแล้วยังไม่ดี ก็เลือกใหม่ เด็กจะรู้จักเปรียบเทียบและเกิดการพัฒนาขึ้นเอง

จากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงสาเหตุที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจเรื่องการเมืองการปกครอง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อปัญหาดังนี้คือ

1. ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยดีพอและขาดประสบการณ์ทางการเมือง
2. ครูขาดสื่อ และอุปกรณ์ช่วยสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้เห็นเป็นรูปธรรมในเรื่องการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
3. การสอนเป็นนามธรรมมากเกินไป และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง (สถานการณ์ทางการเมือง ที่เป็นจริงไม่ตรงกับทฤษฎีที่สอนในห้องเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสับสน)
4. ครูไม่เห็นความสำคัญในรูปแบบของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
5. ครูไม่พัฒนาตนเองให้เกิดรูปแบบประชาธิปไตย ในห้องเรียน และในโรงเรียน
6. ครูไม่เน้นการสอน และขาดทักษะการจัดกิจกรรมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อย่างต่อเนื่อง
7. ครูขาดความรู้ด้านเทคนิคและวิธีสอนเรื่องการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
8. ครูไม่สามารถเป็นผู้นำและตัวอย่างที่ดีทางประชาธิปไตย ยังมีค่านิยมทางการเงินและทางวัตถุมากกว่าคุณธรรม จริยธรรม ถ้ายทอดไปสู่เด็ก
9. ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจการเมืองและขาดทักษะในการสอนการวิเคราะห์แนวทางการเมืองทำให้ไม่มีการสรุปให้นักเรียนเข้าใจ
10. ในการสอนไม่ใช่เทคโนโลยีเข้าช่วย
11. ขาดการประสานสัมพันธ์ระหว่างหมู่บ้าน วัด โรงเรียน
12. รัฐบาลไม่พัฒนาการศึกษาด้านการเมืองอย่างจริงจัง

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่
จำนวนถึง 25 ท่าน จากทั้งหมด 41 ท่าน ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ
เรื่องการเมืองการปกครอง คือครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยดีพอและขาดประสบการณ์ทางการเมือง ครูขาดสื่อ และอุปกรณ์ช่วยสอน
ต่างๆ ที่จะช่วยให้เห็นเป็นรูปธรรมเพราะ การสอนเรื่องการเมืองการปกครองเป็นนามธรรมมาก
เกินไป ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองที่เป็นจริง ซึ่งไม่ตรงกับทฤษฎีที่สอนในห้องเรียน
นักเรียนจึงเกิดความสับสน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย